

Saulėta, dieną 40°, naktį 30.
Saulė teka 8:10, leidžiasi 5:54

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LV

Price 15c
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Sausio-January 24 d., 1974 m.

Kaina 15c

20

IZRAELIS STATO NAUJA GYNYBOS LINIJA

PAKILIO NAFTOS BENDROVIŲ PELNAI

WASHINGTONAS. — Amerikos kongrese vis daugiau girdėti balsų, kad reikia keisti naftos bendrovių pajamų mokesčių sistemą ir sumažinti toms bendrovėms duodamas privilegijas. Sen. Jacksonas pasakė antradienį, kad dabartinė mokesčių sistema nepagyvino Amerikos naftos išvystymo ir buvo naudinga tik arabams. Vakar prezidento Nixono raportas kongresui apie energijos krizę irgi turėjo pasiūlymą apdėti mokesčiais per didelius naftos bendrovių pelnus.

Cities Service Co. — viena iš didesnių naftos bendrovių, pirma paskelbė savo pelnus ketvirtajame 1973 metų ketvirtyje, kada jau buvo prasidėjusi vadinama energijos krizė. Jos pelnas per tris mėnesius siekė 42.1 mil. dol., kas yra beveik dvigubai daugiau, negu pelnas per 1972 m. paskutinius tris mėn.

Gulf Oil Co. paskelbė antradienį, kad jos pardavimai visame pasaulyje per 1973 m. padidėjo tik 5.9%, tačiau pelnas padidėjo net 60%. Amerikoje šios bendrovės pardavimai pernai sumažėjo 4.8%, tačiau pelnas padidėjo 5.3%. Gulf bendrovė pripažino, kad ji sumoka pajamų mokesčių maždaug 2%.

Shell pelnai pakilo 40.6%, nors pardavimai padidėjo tik 8.8%. Mobil pelnas padidėjo 38.3%, Texaco — 121%, o pardavimai pakilo tik 3.2%.

Overseas Development Council paskelbė savo tyrimų apie naftos kainų pakilimo įtaką pasauliui duomenis. Taryba paėmė 39 atsilikusias valstybes Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje. Pernai jos naftai išleido 5.2 bil. dol., o šiemet, pakilus naftos kainoms, jos teks išleisti 14.9 bil. dol. Iš kur jos tuos pinigus paims? Indijos užsienio valiutos atsargos yra 722 mil. dol. Vien tik naftos kainų padidėjimas siekia 1 bil. dol. Indijai ir kitoms atsilikusioms valstybėms ir taip reikia paramos maistui, trąšom birkiti. Trąšos, dėl naftos pabrangimo, irgi pabrangs. Visų 39 valstybių sąskaita už maistą, naftą ir trąšas šiais metais bus 14 bil. dol. didesnė, negu buvo pernai.

Pasaulinio banko aukštas pareiškė, kad Amerikoje energijos krizė ar gazolino pabrangimas reiškia tik tai, kad žmonės, užuot važiuavę automobiliais, dažniau važinės autobusu, tačiau atsilikusiose šalyse naftos pabrangimas reiškia katastrofą. Joms arba teks importuoti mažiau maisto arba prarasti savo pramonės šakas, kurioms reikalinga nafta.

Klaidino tėvus, dabar gailisi

NEW YORKAS. — Vaikų gydytojas dr. Benjamin Spock, kurio knygas apie vaikų auginimą perskaitė milijonai amerikiečių ir pagal jo nurodymus auklėjo savo vaikus, dabar pamatė, kad jis nevisur buvo teisingas. Redbook žurnale jis rašo, kad tėvai nėra pakankamai griežti savo vaikams, nes jie įsitikino, kad tik specialiai paruošti žmonės žino, kaip vaikus auginoti. Dr. Spock kaltina mokytojus, psichologus, socialinius darbininkus ir gydytojus, kartu ir save patį, kad tėvai buvo suklaidinti ir prarado savimi pasitikėjimą vaikų auklėjimo klausimuose.

Dr. Spock sako, kad tėvai bijo būti griežtesni su vaikais, kad vaikai nesupytų ir nepradėtų mažiau tėvų mylėti. Spock pripažįsta, kad tėvai buvo suklai-

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Miestas ir apylinkės sunaudoja daugiau elektros negu pernai, nežiūrint įvesto dienos šviesos taupymo laiko. Tiesa, šis padidėjimas yra tik 0.3%, kada normaliai elektros sunaudojimas didėja kasmet 7%. Dujų sunaudojimas sumažėjo 5%.

SAIGONAS. — Vakar pasaulio budistai pradėjo švęsti savo Tet — Naujuosius Metus, kurie bus laikomi Tigro metais ir bus jau 4672-trieji. Amerikos kinai irgi pradėjo šventes, kurių centrinis taškas bus sekmadienį, sausio 27 d.

BELFASTAS. — Šiaurinės Airijos asamblėja pirmą sesiją tęsė tik dvi minutes, nes tuoj po atidarymo prasidėjo muštynės tarp radikalų ir nuosakių protestantų.

WASHINGTONAS. — Gynybos departamentas pripažino, kad Septintajam karo laivynui buvo duotas įsakymas vengti įsikišimo į Kinijos-Pietų Vietnamo kovas dėl Parcel salų. Laivynas net atsisakė padėti Saigoniui evakuoti iš salų vietnamiečius kareivius. Kinija paskelbė, kad "atėjus laikui" bus Saigoniui sugrąžinti visi salose paimti kareiviai. Skelbiama, kad salose buvo ir vienas amerikietis, dirbęs oro stebėjimo stotyje.

PRAGA. — Buvęs Čekoslovakijos premjeras Aleksandras Dubčekas atvyko į Pragę iš Bratislavos pareikšti mirusio Smrkovskio šeimai savo užuojautą. Jam šeima buvo pasiuntusi telegramą, kad jo bičiulis mirė, tačiau Dubčekas telegramą gavo jau po laidotuvių. Matyt, valdžia nenorėjo, kad Dubčekas atvyktų į laidotuves, kurios galėjo virsti demonstracija prieš dabartinę valdžią.

Britų unija grasina streiku

LONDONAS. — Britanijos angliakasių unijos vadai antradienį pagrasino vyriausybei pradėti pilną streiką, jei nebus išpildyti unijos reikalavimai. Iki šiol angliakasiai tik atsisakė dirbti viršvalandžius ir tas privedė kraštą prie krizės. Unijos, kuri turi 269,000 narių, vadai Joe Gormley pasakė, kad konservatorių vyriausybė kitokios kalbos nesupranta, kaip streiko kalbos. Angliakasiai pikti, kad visus Britanijos sunkumus valdžia suverčia jiems.

Premjeras Heath pareiškė parlamente viltį, kad angliakasių unija supras padėtį ir priims vyriausybės jai pasiūlytus algų pakėlimus, tuo padėdama valstybei išeiti iš dabartinių sunkumų.

dinti tokių, kaip jis. Mes tą pastebėjome, sako jis, tačiau jau buvo per vėlu, kad mūsų visaižinančių pamokymai sumažino tų patikėjimą savo jėgomis.

Nuotraukoje matomas Palestinos išlaisvinimo organizacijos vadas Yasir Arafat su Egipto prezidentu Anwar Sadatu. Jie susitiko Aswane, po Sadato derybų su Kissingeru.

MAISTO KAINOS KYLA IR KILS

WASHINGTONAS. — Kaip vakar skelbta, Amerikos prekės per 1973 metus pabrango 8.8% (Čikagoje — 8.5). Sykštas kuras pabrango 42.7%, o maisto produktai — 20.1%, mėsos, pieno ir miltų produktams pabrangus dar daugiau. Darbo unijų federacijos prezidentas George Meany pasakė, kad valdžios nustatyta algoms riba 5.5% neišlaikys, kai kainoms leidžiama kilti didesniais nušimčiais. Pieno unijos vadai pareiškė, kad pieno darbininkai reikalauja pakėlimų dar didesnių už kainų pakilimus.

Kainos Amerikoje per 1970 m. pakilo 5.6%, per 1971 m. — 2.6% ir per 1972 m. pakilo 3.1% m. amerikietis išleidavo vartotojo prekioms 100 dol., tai 1973 m. jis už tas pačias prekes jau turėjo sumokėti 136.8 dol.

Grocery Manufacturers of America prezidentas George Koch pareiškė, kad šiais metais maisto kainos dar kils. Daug priklauso nuo sunkiai planuojamų aplinkybių, kaip oras, tačiau numatoma, kad liepos mėn. Amerikos kviečių atsargos bus nukritusios iki 18 mil. bušelių kada pernai liepos mėn. atsargoje buvo 430 mil. bušelių. Daug prie kviečių ir kukurūzų atsargų sumažėjimo prisidėjo milžiniški vyriausybės pardavimai Sovietų Sąjungai.

Ukininkams teks daugiau mokėti už skystą kurą, už traktorių ir už trąšas. Tas pakels ir žemės ūkio gaminių kainas. Labai padidėjo darbo jėgos atlyginimai — per 20 metų net 60%.

Žinių agentūros antradienį paskelbė, kad reikia laukti bulvių ir svogūnų kainų pakilimo. Bulvės ūkininkai laiko sandėliuose, o svogūnus masiniai perka japonai. Pernai Amerika pardavė užsieniuose maisto produktų už 12.9 bil. dol., kas yra visų laikų rekordas. Šiemet numatoma paduoti už 19 mil. dol. Aišku, kad tokie pardavimai padarys amerikiečių mokamoms už maistą kainoms.

Britų deficitas

LONDONAS. — Britų vyriausybė paskelbė dar vieną didelį prekybos deficitą, įvykį gruodžio mėn., kada importai pralenkė eksportus net 726 mil. dol. Deficitas įeina ir smarkiai pabrangusios naftos kainos.

Britanijos prekybos deficitas visiemis 1973 metais siekia 5.1 bil. dol., kai 1972 m. deficitas buvo 1.5 bil. dol. Vyriausy-

Italija ruošia referendumą

ROMA. — Italijoje vėl vyksta ginčai dėl skyrybų įstatymo. Derybos tarp politinių partijų, siekiant išvengti visų gyventojų referendumo, praėjusią savaitę visai iširo ir atrodo, kad referendumas įvyks, gal, balandžio ar gegužės mėn. Italijos įstatymas, leidžias skyrybas, buvo priimtas prieš trejus metus, tačiau katalikų bažnyčia nenu-rimio ir Vatikanui pavyko prikibinti krikščionių demokratų partiją, kad ji bandytų tą įstatymą panaikinti referendumu keliu.

Salia krikščionių demokratų referendumą remia ir naujieji fašistai, — aplinkybė, kuri visai nežavi kairiojo krikščionių demokratų sparno. Visos kitos politinės partijos kovoja už įstatymo palikimą ir ruošiasi referendumu balsuoti už skyrybas.

Komunistų partija irgi agituoja skyrybas palikti, tačiau partijos vadai bijo, kad šis klausimas gali suskaldyti partiją. Komunistės moterys balsuos prieš skyrybas, kartu su krikščionim demokratais ir naujaisiais fašistais. Daug italų vyrų dirba užsieniuose ir namie likusių moterų bijo, kad palikus skyrybas, vyrai gali tuo įstatymu pasinaudoti. Ypatinai pietinėje Italijoje yra daug „gyvanašių, kurių vyrai dirba šiaurės pramonės įmonėse ar V. Vokietijoje bei Šveicarijoje.

● Buenos Aires, Argentinoje demonstracijos prieš planą pakeisti baudžiamąjį kodeksą. Demonstracijų metų prie parlamento rūmų sprogo galinga bomba.

● Kuwaitas paskelbė, kad jis neparduos naftos Amerikai ir Olandijai.

● Federalinė Prekybos komisija paskelbė, kad pernai amerikiečiai surūkė daugiau cigarečių, tarp 5 ir 8 pakelių daugiau kiekvienam gyventojui.

● Kongresmanas Derwinski, priimtas Baltuosiuose Rūmuose, pareiškė, kad prezidentas pasakė nepasitrauks iš pareigų, nors senatė liktų tik vienas senatorius, kuris jį remtų. Pasitraukimas, prezidento nuomone, nebūtų Amerikai naudingas.

● Kanadoje, kur sniegas nuo kalno slinkdamas sugriovė gazolino stotį ir kavinę, jau rasti 4 žmonių lavonai, vienas žmogus liko gyvas ir iškis ligoninėje.

bė tikėjosi, kad britų svoro nuvertinimas padės atstatyti prekybos balansą, tačiau kainos greičiau kilo importuojamam prekiems, negu britų gaminiams.

IZRAELIO PARLAMENTAS PRITARĖ KARIUOMENĖS ATITRAUKIMO PLANUI

TEL AVIVAS. — New York Daily News paskelbė iš Izraelio, kad tūkstančiai traktorių, buldozerių, sunkvežimių ir cemento maišytojų sutraukti prie Mitla ir Gedy tarpeklų Sinajaus kalnuose, kur Izraelis stato naują gynybos liniją. Kariuomenė bus pradėta atitraukti šį penktadienį. Izraelitai jau sprogdina tūkstančius Sinajuje ir kitoje kanalo pusėje įkastų minų. Ruošiamasi susprogdinti sustiprintus apkalus ir tiltus per Suez kanalą. Nors Izraelio premjerė Meir parlamente kalbėjo apie taikos pastovumą, Izraelis naujai linijai išleis milijonus dolerių.

Pranciškonų ginčas dėl paklusnumo

ROMA. — Italijos pranciškonų tarpe daug ginčų sukėlė ordino vyriausiojo kun. Konstantino Koserio bendraraštis visiems vienuolynams. Rašte „Mažųjų Brolių viršininkas kalba apie paklusnumą. „Kas įstoja į pranciškonų vienuolyną, rašo kun. Koser, turi užmiršti idėjas, kad jis galės pasirinkti, kur gyventi, kad galės laisvai keliauti, mutarti, ką dirbti ir kaip išleisti uždirbtus pinigus. Pranciškonas turi perleisti savo vyresniesiems teisę nuspręsti, kaip naudoti ir išvystyti iš Dievo gautus gabumus. Pranciškonai negali patys spręsti, kurį gydytoją, kokius vaistus pasirinkti ir kokius drabužius nešioti ar ką valgyti.

Šie pranciškonų viršininko, 50 metų brazilo teologo, žodžiai iššaukė kritiką jaunų pranciškonų tarpe. „Com“ laikraštys pasisakė grupę vienuolių iš Milano. Jie rašo, kad Koserio paklusnumo supratimas nėra krikščioniškas. Toks paklusnumas pastatytas ant bausių supratimo, lyg slybino, kuris visus prarija didesnei Dievo garbei. Šiame šimtmetyje nesą vietos tokiam diktatoriškam ir naciškam paklusnumui, skundžiasi Milano pranciškonai, kurių pasaulyje yra apie 24,000, įsikūrusių 3,000 vienuolynų.

Leidėjai reikalauja ginti Solženiciną

WASHINGTONAS. — Amerikos Leidyklų sąjunga parašė JAV vyriausybei raštą, prašydama užtarti sovietų rašytoją Solženiciną. Valstybės sekretoriui atsiųstame laiške leidėjai reikalauja imtis visų galimų žygių reikalaujant iš Sovietų Sąjungos garantijų, kad Solženicino laisvei ir saugumui nebus pavojaus. Leidėjai parašė laišką ir sovietų Podgornui bei Jungtinių Tautų UNESCO komitetui. Leidėjai sąjunga susirūpinusi, kad valdžia bandys rašytoją Solženiciną nutildyti, reikalauja ginti komunikacijos laisvų principą.

Pats Solženicinas, atsakydamas į užsienio korespondentų raštus atsiųstus klausimus, paskelbė atsakymą. Jis sako, kad Sovietų Sąjunga daug laimėtų, jei leistų laisvai diskutuoti buvusius prasižengimus ir teroro pripildytą praeitį. Rašytojas siūlo tą praeitį apgailėti ir atgailauti, o ne ją slėpti.

Solženicinas paneigia kaltinimą, kad jis eina prieš santykių gerinimą. Jis rašo: Ne tie, kurie kalba apie nusikaltimus, kenkia taikai ir geriems santykiams tarp tautų, bet tie, kurie nusikaltimus vykdo ar vykdo“.

Primindamas, kad pasaulio opinija daug jam ir mokslininkui Sacharovui padėjo ir padeda,

Premjerė Meir parlamentui aiškino, kad atmetimas paskutinio susitarimo atitraukti karo jėgas reikštų naują karą su arabais. Nors devynias valandas parlamente vyko debatai ir opozicija reikalavo atmeti susitarimą, jis buvo parlamento patvirtintas 76 balsais prieš opozicijos 35 balsus. Premjerė aiškino, kad susitarimas padarytas ne dėl Izraelio karinio silpnumo ar karinių apskaičiavimų, bet todėl, kad reikia žengti prie pastovios taikos ir vengti naujo karo.

Libijos spauda paskelbė, kad sovietai sustabdė karines siuntas į Siriją, norėdami priversti Siriją derėtis su Izraeliu. Egiptui prezidentas Sadatas pagyrė Alžirė Ameriką, kuri pradėjusi arabų atžvilgiu naują politiką. Sadatas ragino ir arabų valstybes pakeisti savo pažiūras į Ameriką.

Chicago Today redaktorius ir leidėjas L. Wendy Iankosi Izraelį, iš kur jis siūnia gerai informuotus raportus savo laikraščiui. Jis sako, kad daugumas izraelitų priitaria valdžiai, kad reikia su arabais ieškoti pastovios taikos. Ilgai užtrukusi mobilizacija stipriai paveikė Izraelio pramonę. Statyboje dirba tik 60% anksčiau buvusių darbininkų. Trūksta transporto priemonių, nes virš 3,000 sunkvežimių ir autobusų buvo paimti kariuomenės reikalamas. Maisto kainos pabrango nuo 10 iki 30 nušimčių. Turizmas 9% sumažėjo. Trūksta darbininkų, nes be mobilizuotų izraelitų, sumažėjo ir arabų darbininkų skaičius, matyt, arabai tikėjosi karą laimėti ir sustojo dirbė Izraelio pramonėje. Gazolinas kainuoja 1.90 dol. už galoną. Civiliai izraelitai apdėti specialiais karo mokesčiais. Daugiau uždirbą piliečiai sumoka mokesčių apie 82% savo uždarbio. Įmonės valdžiai atiduoda 69.5% savo pelnų. Tokios naštos Izraelis ilgiau negalėtų pakelti.

TOKIJO. — Toyota Motor Co. paskelbė savo automobilių kainų pakėlimą 10% (apie \$257).

LOS ANGELES. — Katherine Hepburn, filmų artistė, išėjo iš ligoninės. Spauda skelbia, kad daryta operacija kojoje, kurios sanarį labai apėmęs artritas.

nes tik dėl efektyvios paramos jie abu esą gyvi ir sveiki. Solženicinas pridėjo, kad ta parama nebus amžina, nes įvairios šalys turi savo rūpesčių. Vakarų komunistų sluoksniai nenorėjo ginti Čekoslovakijos komunistų, tai jie negins ir mūsų, pasakė rašytojas. Paskutinė jo viltis esanti paprasti sovietų piliečiai, ypatinai jaunimas. Jei mūsų jaunimas viską sužinos ir supras ir jei jis mūsų negins, tai tik dėl to, kad jam truks drąsos. Tuo atveju ir jaunimas ir mes būsimė užsiplėnę savo liūdno likimo ir negalėsime nieko kaltinti, tik savo vidinę vergystę, rašo Solženicinas, ragindamas kovoti prieš melą.

Nedidelės Parcel salos atkreipė į save dėmesį, kai dėl jų susikovė Kinijos ir Pietų Vietnamo jėgos. Mūšiuose žuvo apie 200 kareivių. Kinai nuskandino vieną vietnamiečių laivą, o šie nuskandino kinų greitlaivį.

KAS KAIP MIEGA?

R. BUDREKAITĖ

Kad ir kaip keista, mokslininkai kol kas dar neturi vienos nuomonės, kodėl užsina miegas. Spėjama, kad per dieną smegenys sukaupia arba tiesiog kenksmingų medžiagų (taip sakant, atmatų, likusių nuo įprastinės medžiagų apykaitos), arba specialių migdomųjų medžiagų. Kai jų susikaupia per daug, smegenys meta šalin visus kitus darbus ir paskelbia "sanitarinę valandą", kad galėtų atlikti generalinį valymą. Tai yra užsūnimas.

Iš tikrųjų, jeigu paminėtume šuns, kuriame kelias dienas iš eilės nebuvo duota miegoti, kraujo ir sūlimo jį tik ką pakilusiam iš miego šuniui, pastarasis kaip mat vėl užmigs. Ypač stipriai veikiančių migdomųjų medžiagų gauta iš žiemai užmiegančių gyvūnų kraujo ir smegenų. Matyt, jos padeda starams, ežiams ir kitiems gyvūnams, išmiegančiams visą šalį metų laiką, nepabusti.

Be migdomųjų, smegenyse aptikta ir priešingai veikiančių medžiagų. Nemiegojimo stimuliatorius padeda mums pabusti. Įdomu, kad šio stimuliatoriaus vienodai esama ir gerai išsimegusių ir kelias dienas aktyvūs besudėjusių gyvūnų smegenyse. Kad ir kaip mes po nemigos kietai miegotume, nemiegojimo stimuliatorius būtinai mus pažadins.

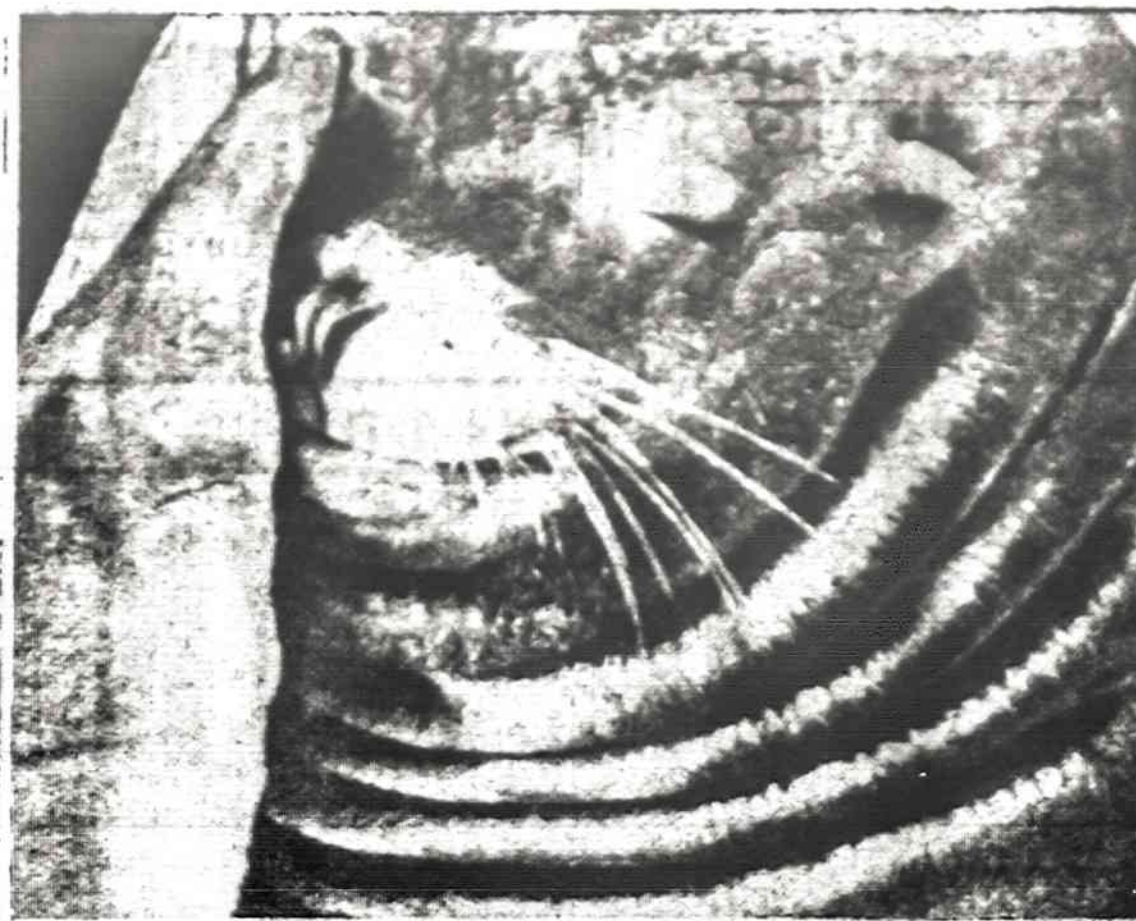
Visoms žmogaus kūno funkcijoms smegenys turi specialią kupranugariai. Iš tikrųjų, die-

vadavietę. O ar nėra tokio centro, kuris vadovautų miegui? Po ilgų ieškojimų smegenyse buvo surasta sritis, kurią sudirginus elektros srove, gyvūnai užmiega bet kokių dienų ar nakties metu. Greitai buvo surasta antra vadovietė — nemiegojimo centras. Sudirginus jį gyvūnai iškart pasoksta iš miego, kad ir kaip kietai būtų miegoję.

Lig šiol dar neišaiškinta tikroji nemiegojimo ir miego centrų reikšmė. Viena aišku: ne jie pagrindinė miego priežastis. Didysis rusų mokslininkas I. Pavlovas pastebėjo, kad jeigu galvos smegenų nervinė ląstelė turi atlikti nepakeliamą darbą, kuris ją visiškai išsekina, tai ji vis dėlto nežūsta, bet dar ilgai iki visiškai išsekimo nutraukia veiklą, patekdamas į ypatingą slopinimo būklę. Kai smegenyse susikaupia daug slopinamųjų ląstelių, užsina miegas.

Miegas — visuotinis reiškinys. Jis reikalingas visoms gyvoms būtybėms. Teisybė, mes lig šiol nežinome, ar miega skruzdėlės, kai, išskėtusios letenėlės, naktį gulį požeminiuose nameliuose. Dar sunkiau nustatyti, ar neužsūdo medūza, kai ji nejudėdama kybo vandenyje.

Kai kurie mokslininkai mano, kad yra gyvūnų, kurie išsiverčia be miego. Tuo įtariamai visi atrajojantys: karvės, avys, cijos smegenys turi specialią kupranugariai. Iš tikrųjų, die-

na jie be perstojo turi skabytį žolę, o visą naktį ją atrajoti. Išeitų, kad jie neturi kada miegoti.

Prie nemiegančiųjų priskiriamas ir ryklis. Mat, jo žiaunos netobulos. Ir kad vanduo galėtų gerai cirkuluoti, ir kad ryklis neuždustų, jis visą laiką turi plaukioti.

Ir vis dėlto tiek kupranugariai, tiek avys, tiek rykliai miega. Tik jų miegas — fraktinis. Vienos smegenų dalys miega, kitos budi, valdydamos pelekų judesius arba atrajojimo raumenis.

Čia nieko nėra nuostabaus. Miegiant ne visos mūsų smegenys ilsisi. Netgi kiekiausiai miegodamas žmogus kvėpuoja, dirba kai kurie raumenys.

Tokio miego pavyzdžių galima rasti daug. Neseniai paaiškėjo, kad paukščiai gali miegoti skridami. Prieš išskrendant, gandrums buvo pritaikyti specialūs aparatėliai. Jų parodymai įgalino nustatyti, kad voros viduryje esantys paukščiai miega skridami. Štai kodėl gandrai, traukdami į pietus tolydžio keičiasi vietomis. Matyt, jie būtinai turi snustelti, kad išvengtų tokį tolimą kelį.

Miniatiūriniai magnetofonėliai, su kuriais paukščiai skrido parodė, kad nenukrypti nuo tiesaus kelio snaudžiantiems gamsams padeda garsai, sklindantys iš priekyje ir užpakalyje skrendančių paukščių. Kad galėtų skridamas miegoti, gandrai savo mažose smegenyse privalo turėti mažiausiai dvi veikiančias vadovietes — varomąją ir girdimąją.

Kiek reikia miegoti, kad smegenys atgauntų visas jėgas? Daugumas gydytojų pataria snaugusiems miegoti šešias aštuonias valandas. Bet ar ne per didė prabanga miegoti trečdali paros? Tai pareina nuo įpratimo. Žmogus gali išmokti savo smegenis greičiau pailsėti. Daug garsių žmonių: Bechterevas, Humboldtas, Gėtė, Šileris, Mirabo, Napoleonas skirdavo miegui ne daugiau kaip penkias valandas per parą. Antra vertus, yra žinoma, kad mažai miegoti — kenksminga. Bet ir ilgai miegoti taip pat nenaudinga. Bandymai, atlikti su studentais, kurie vietoje įprastų septynių valandų išmiegodavo pusantros dvi valandas ilgiau, parodė, kad tą dieną visas užduotis jie atliko blogiau negu paprastai.

O kiek miega gyvūnai? Šitai pareina nuo daugelio aplinkybių. Miego čempionai mūsų šalyje — mažieji žvėreliai, kurių vardas miegapelės. Dieną šie nuostabūs padarėliai praleidžia dreveje, nerūpestingai miegodami, ir tik atslinkus sustenimams, atsibunda ir dykimas valandoms — pamankštinti kojų ir papietauti. Vos tik prasideda rudens darganos, jie grupėmis susirenka į dreves arba požeminius urvus ir kerta į akį septynis aštuonis mėnesius, iki atšyla. Tinginių paukščių ir mūsų naminiai žvėreliai, juk jiems nereikia sukli galvos dėl maisto. Kaip galvoja, ką veikia jūsų šuo ar ka-

lė, kai jie pasilieka naruose vieni. Žinoma, vartosi nuo šono ant šono, kol iš darbo neįgrįžta šeimininkas.

Daugumas paukščių miega visą tamsiąją paros dalį. Tik liai, čia linksmai cypauja, o kai kada inkščia, netgi urgia. Pastebėta, kad, jeigu prieš miegą įvykiai šuniui prastai klostėsi, miego metu yvauja gailūs tonai. Jeigu diena buvo sėkminga — džiaugsmingi tonai. Matyt, gyvūnai per sapną sukieta "pergyventi" dienos įvykius.

Žinduoliai paradoksiniam miegui skiria daugiau laiko. Paradoksinis miegas — kietas miegas, todėl šitai ilgai miegoti negalima. Kilus pavojui nesusėpi laiku pašokti ant lakojus.

Stebina miegančių žvėrių pozos. Viena mažųjų tropikuose gyvenančių papūgelių ir mūsų šikšnosparniai miega žemyn galva. Liūtai, pandos, lokiai — ant nugaros. Liūtas, be to, priekines letenas užsikelia ant krūtinės, panda pasideda jas po galva, o lokio letenos labaluoja, kaip pakliuvę.

Ir miegančių žvėrių pozos labai įvairios. Jūrų gelmių tyrinėtojas Zakas Ivas Kusto, keliaudamas naktį po Neptūno karaliją, didžiai savo nuostabai pastebėjo, kad didelės žuvis gali miegoti, kaip žmonės, gulėdamos ant šono, ir taip kietai, kad tik jėga pavykdyvo išstokinti jas iš gilaus miego. Miegantysis visada nejudrus. Teisybė, kai kada ima bėgioti miegančių žmonių akių obuoliai, neretai žmonės per miegus vartos, kalba. Rusų mokslininkas B. Andrejevas 1931 metais nustatė, kad šiuo momentu žmogus ir sapnuoja.

Andrejevo tyrinimai tada nebuvo rimtai vertinami. Buvo nuspręsta: neramus miegas — nenormalus miegas ir jį turi išstudijuoti medikai, kad galėtų sėkmingiau gydyti nemigą. Tik palyginti neseniai buvo išaiškinta, kad nenormalus miegas (jis buvo pavadintas "paradoksinis") visų normaliausias miegas ir be jo negalima išsiversti.

Pasirodė, kada žmogus užsūnsta, laipsniškai keičiasi stadijos. Iš pradžių kyla mieguistumas, paskui — snaudulys, vėliau — neigiamas paukščiai kietas miegas ir po to prasideda paradoksinio miego stadija. Per naktį keturis, penkis kartus pasikeičia visas miego stadijų ciklas, keturis penkis kartus užsina paradoksinis miegas. Mokslininkai apskaičiavo, kad ilgiausia nestipraus miego trukmė, antroje vietoje — paradoksinis miegas.

Kuri šių stadijų svarbiausia? Jeigu žmogus kelias dienas nemiegojo, pirmiausia pajauja kietas miegas. O paradoksinis ar reikalingas? Šitai buvo nesunku patikrinti: miegantis žmogus kiekvieną kartą būdavo keliamas, kai tik pasirodydavo paradoksinio miego požymių. Paaiškėjo, kad nors jis apskritai miegojo pakankamai ilgai, atėmus paradoksinį miegą, jautėsi neišmiegojęs. Vadinasi, toks miegas būtinas.

Paradoksiniai miegoti sugėba ir gyvūnai: balandžiai, vištos pelės, žiurkės, trintiniai, avys, katės, šunės, beždžionės. Žuvis, varlės paradoksiniai miegu nemiega.

Ar paradoksiniai miegantys gyvūnai mato sapnus, sunku pasakyti. Juk nei papūgos šito nepaklausi. Matyt, vis dėlto mato. Miegantiems šuniui trūkčioja letenos, kartkartėmis čia gailūs, čia linksmai cypauja, o kai kada inkščia, netgi urgia. Pastebėta, kad, jeigu prieš miegą įvykiai šuniui prastai klostėsi, miego metu yvauja gailūs tonai. Jeigu diena buvo sėkminga — džiaugsmingi tonai. Matyt, gyvūnai per sapną sukieta "pergyventi" dienos įvykius.

Žinduoliai paradoksiniam miegui skiria daugiau laiko.

Paradoksinis miegas — kietas miegas, todėl šitai ilgai miegoti negalima. Kilus pavojui nesusėpi laiku pašokti ant lakojus.

Suvalkiečių Draugija

Sausio 18 dieną ponų Strungių bute įvyko L. Suvalkiečių Dr-jos Revizijos Komisijos posėdis — draugijos knygų patikrinimas. Šeimininkai visus gražiai priėmė ir pavaišino skaniais lietuviškais valgiais ir gėrimais.

Pavalgius ir pasitiprinus, komisija — M. Nabereža, B. Zem-

bijotis, paradoksiniam miegui skiria daug laiko ir patenkinti sapnuoja savo žvėriškus sapnus. Tik atsiradę gyvuliškai paradoksiniai miega didesnę paros dalį. Juos saugo tėvas, mama.

Dabar aišku, kad miegant smegenų veikla nenutrūksta. Kai kurie mokslininkai yra pareiškę, kad savo mokslinius atradimus jie padarė miegodami.

Dar ir dabar daug miego ir sapnų reikinių neišstudijuota. Kai kurie mokslininkai galvoja, kad nakties miegas apskritai nėra poilsis. Visą dieną smegenys renka visokiąsias informacijas, bet nesusėpi jos apdoroti. Paprasčiausiai dirbti iš karto du darbus — rinkti ir padoroti — negali. Todėl, surinkę pakankamai informacijos, smegenys nutraukia tolesnį žinių kaupimą, tai yra užmiega, kad galėtų netrukdomi susumuoti dienos rezultatus. Vargu ar čia glūdi miego esmė, bet grūdas tiesos pakojų. Didieji plėšrūnai: liūtai, tigrai, lokiai, kurie neturi ko-

gulis ir F. Vaitkus ir visa draugijos valdyba ėmėsi darbo. Patikrinus ir radus, kad viskas tvarkoje, visi dėkodami skirstėsi namo.

Komisijos raportą Suvalkiečių draugijos nariai girdėsiti metiniame dr-jos susirinkime, kurs įvyks šį penktadienį, sausio 25 d. 8 val. vakaro Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 St. Susirinkime būkite visi, nes draugijos gerovė nuo pačių narių priklauso. Nebuvusieji nekaltinkite kitų, tik patys save.

Sio sausio 11 dienos Naujienose tilposioje korespondencijoje apie Suvalkiečių draugiją įsibrovė klaida, kad po susirinkimo buvo sudainuota Ilgiausių metų. Antanui ir Konstancijai Stankams jų vedybinio gyvenimo sukaktuvėms. Ten buvo parašyta 50 metų, o turi būti 60 metų. Atsiprašau.

Be to toje korespondencijoje nebuvo įrašytas vienas grabnėšys. Suvalkiečių draugijos grabnėšiai yra: Antanas Radziukinas, Jonas Markauskas, Jonas Stoškus, Gasparas Kriščiūnas, J. Jukūnas, Ad. Jankauskas, Antanas Stukas ir A. Rimkūnas. Ona Švirnickas

give...
so more will live

HEART
FUND

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymą ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdrausos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily paid quarterly.

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4476

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už atiką ir kitokią paramą, taip pat atsiliepiantys laiškais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visų lietuvių protuose bei širdyse pačioje vajaus pradžioje. Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščiui bangiausia dovana — namų prenumeratorių, kad nebūt didėjant jų skaičiui būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeliant kainos. Naujienos savo tikslią informaciją ir laikysena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama taptų konkrečiu. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsiskirti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos ir net būtinos.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėnesiui — \$2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu..... dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskiriant naujam skaitytojui.

☐ Užsakau Naujienas savo..... kaip dovana..... proga.

☐ Sumoku savo prenumeratorą mėnesiui anksčiau, kad jums neerikėtų siųsti raginimo.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas, vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDE IR VARDAS.....

ADRESAS.....

PAVARDE IR VARDAS.....

ADRESAS.....

Parašas.....

STAINLESS STEEL +PLUS+ WASHER FOR THE 70's from SPEED QUEEN

- + Chip-Proof, Rust-Proof Stainless Steel Tub
- + 24 Hour Automatic Soak Timer
- + Infinite Water Level
- + Flotation Rinse and Light Indicator
- + Durable Press Cycle

MODEL DA9041

SPEED QUEEN

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 So. KEDZIE AVE.

P.Rospect 6-1790

Pastabos iš tolo

Dykumų horizontai

Palm Springs, vos kiek virš 100 mylių Rytuose nuo Los Angeles, Calif., dar vos prieš kelias dešimtis metų buvusi mažai žinoma indėnų (daugumoje) apgyventa dykumų vietovė, dabar yra išbujusi į turtingą ir patrauklų dykumų kurortą, kurin, ypač žiemą, suvažiuoja tūkstančiai ir tūkstančiai turistų iš visos Amerikos, net kitų kraštų. Vos pirm kelio mėnesių Palm Springs miestas, teskaitės vos 15,000 gyventojų — pagal 1973 m. statistikos biuro duomenis dabar jau turi net 27,500 čia gyvenančių „dūšių“. Miesto augimas pastaraisiais metais buvo toks spartus, kad miesto „tėvai“ (taryba) pernai metais buvo paskelbę moratoriumą naujai statybai. Mat norima išlaikyti miesto kurortinį pobūdį, ir dėlto vengiama bet ko, kas jį galėtų padaryti paprastu dykumų prekybos bei gyventojų „susikimšimo“ centru — paprastai išaugančių ir didmiesčių. Kol kas — Palm Springs sa-

vo (kurortinį) veidą išlaikė. Kaip ilgai — kitas klausimas. Palm Springs nėra pigus kurortas. Čia maistas ir benzinai visada kainavo daugiau, negu pvz. Los Angeles mieste, bet ta aplinkybė niekada nebaidė tyro oro ir saulėtos padangės, ypač šilto klimato žiemą, metui, išskančių „upper class“ turistų. Kas čia atostogauja ar tik pramogauja — nesunku spręsti pvz. iš to, kad pastovėjus prie bet kurio kampo (gatvių) miesto centre, Cadillac, Lincoln ir net Rolls Royce čia galima prisikaityti daugiau negu Beverly Hills. Kiekvieną kartą, kai stebiu judėjimą Palm Springs mieste, aš labai nesunkiai suskaitau, kur kas daugiau Rolls Royce čia, negu prieš porą metų viešdamas Londone. Vietos turistams čia yra daug, net, patikėkit, 355 viešbučiai (su apytikriai 7,250 kambarių) gero sezono metu gali sutalpinti nuo 15,000 iki 20,000 turistų. Gero sezono metu taip ir būna, kad mie-

Britas Douglas Whybrow sugalvojo golfui naujas lazdas, kurių modeliai matomi fotografijoje. „Putter“ lazdos gali būti sunkesnės ar lengvesnės. Brito sumanymų lazdos svorį galima keisti išimant vieną „šriubą“ ir įsukant kita: lengvesnį ar sunkesnį.

sto gyventojų skaičius (laikiniai) bemaž padvigubėja.

Kas yra lietuviško (ar iš viso?) šimame brangiam „biznyje“? Kur nors ant vartų vyti? Daugiaspalvių akmenų išdėstymė Gedimino Stulpai? O gal net plevesuojanti trispalvė? Ne. Betgi čia yra lietuviško sumanymo, kruopštumo, energijos ir darbštumo bei pasiryžimo gražių pažymiu.

Tie naujausi pažymiai — tai Petro Sako (vos pernai) pirkta didelis, labai geroje vietoje (prie Hwy 111), tik kelios mylios už Palm Springs miesto, motelis — Cactus Inn Motel, su virš 30 kambarių, dideliu maudymosi baseinu, puikia aplinka, „karališku“ kalnų (dykumos) vaizdu. Sakai jau daug metų čia, pietinėje Kalifornijoje, verčiasi motelių bizniu (perka — parduoda ar patys operuoja) ir jų vėliau šiame biznyje „operacija“ — šuolis į garsaus ir turtingo (žinomo visoje Amerikoje) kurorto Palm Springs horizontus, kurie apima pačią geriausią erdvę (kiek tai liečia gamtą) ir pačius „sunkiausius kišenių“ (kiek tai liečia turbulius turistus). Sveikinimas Sakams, čia įsikūrus. Ne be to — ir „čionykštėje lietuvių“ — tarpe daugelio kitų lietuviškų laikraščių — jų motelyje yra ir „Naujienos“.

Taigi — taip slenka „lietuviškas“ gyvenimas Kalifornijos dykumose, kuriame, vis dėlto, neįprastai lietuvių prigimčiai, lietuvis bus (Petro Sako ir kitu pavyzdžiu) palikęs labai stambių pėdsakų.

Nežinau, kiek Petras Sakas dažnai važinėja iš Palm Springs į Los Angeles, betgi žinau, kad jis nevengia net, kartais, gana audringo kelio į ten, kai yra koks reikalas (gal kartais net ir tik subuvimas — kodėl ne?), kur jis daug kur priklauso ir jo balsas turi svarų žodį. Biznio reikalas jam ten vyktyti tikrai reikia nežinau, todėl kai jis pasirodo Los Angeles — tikriausiai galime spėti, kad yra atvykęs tik lietuviškais reikalais. Tokiu,

mat, yra lietuvių, kuriuos nuo stambesnių lietuviškų pasireikimų neatbaido nei ilgas (šiuo atveju 130 mylių) kelias, nei audringi vėjai — kurių čia nestokoja dykumose, nei deginantys karščiai — kokiais „palaiminta“ ši Kalifornijos dalis ir ypač dykumos apie Palm Springs.

Domina mane lietuviškos pavardės, todėl n epraleidžiu progos jų paieškoti bet kur. Štai gaunu naują Palm Springs telefono abonentų knygą (1974). Sunku, žinoma, iš pavardės nustatyti tautybę, jei pavardė yra „suamerikoninta“, pvz. jei iš „Vilimas padaryta Vills. Betgi pasitaiko pavardžių ten, kur jų nesitiki rasti, tokių lietuviškų, kaip kad atveža iš Lietuvos. Taip štai dabar tokia lietuviška pavardė: Milauskas Albert T. Medicinos daktaras. Nepavyko man asmeniškai su juo pakalbėti vis to laikraštiniško smalsumo gundomas paskambinau į namus ir sužinojau, kad jis tikrai yra lietuvis ir kalba lietuviškai, nors gimęs jau čia Amerikoje. Nežinau kaip ilgai jis čia Palm Springs gyvena (dabar tik pastebėjau, kad jo pavardės būta jau ir pernai metų telefono abonentų knygoje) bet tai vis tiek mano naujas „atrastumas“.

Prieš eilę metų esu rašęs apie Palm Springs mieste gyvenančius lietuvius, bet dabar, atrodo, pastangas reikės panaujinti, kad vėl, bent apytikriai, sužinojus kiek čia lietuvių gyvenama ir ypač tokių, vėliau čia apsigyvenusių kaip kad pvz. dr. A. Milauskas.

Besidomint Palm Springs miesto statistika, mane stebina gausybė bažnyčių tokiame, palyginamai mažame, mieste. Tik matykite: 27,500 gyventojų mieste yra net 23 bažnyčios, taigi kuone viena bažnyčia kiekvienam tūkstančiui gyventojų. Kiek būtų tokio dydžio (gyventojų atžvilgiu) mieste anų laikų katalikiškoje Lietuvoje? Neturėčiau tikro atsakymo, bet spėju, kad nebūsiu labai daug nutolęs nuo tiesos sakydamas, kad tik dvi: viena katalikų bažnyčia ir viena sinagoga.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIULIS

Lietuviai vakaruose

žurnalistų plunksnos plaukia paviršium

LOS ANGELES žurnalistai Kazio Karužos „Vila Trakai“ bajorgalyje (svetainėje) š. m. sausio mėn. 12 d. 7 v. v. susirinko vakaroti ir pakeidenti Sk. pirm. prof. J. Kuprionio duotą temą „Žvilgsnis į mūsų periodinę spaudą“.

Iš trijų pagrindinių kalbėtojų, polit. žurnalo „Į Laisvę“ red. J. Kojelis pabrėžė, kad mūsų periodinė spauda, leidžiama ir remiama srovinių grupių, esanti ne komercinė, bet idealistinė, nes bendradarbiai neatlyginami, o redakcijų nariai irgi vos teuszidirbą sau labai kuklų pragyvenimą. Tokiu būdu, visi dirbą tik iš pašventimo ir — kad tasai darbas jiems patinkas.

Ig. Medziukas ir A. Mironas nieko naujo neįnešė, o tik pakartojo senas žurnalistų bėdas, liečiančias laikraštinę kalbą, slapyvardininkus ir straipsnių trumpinimus redakcijose. Todėl A. Giedraitis patarė: laikraščiams siųsti kiek galint trumpesnius rašinius, kad redaktoriai neturėtų ką braukti.

Kažkas pageidavo, kad A. Skirius lėdyklai padedant, būtų leidžiamas savaitraštis; bet kas jį pirašytų, jei viet. žurnalistai net apie savo vakarones tiktai į porą laikraščių teparašo ir tai ne visada. L. Balvočius, tarp kitko, pasigyrė, kad jis esąs dar ir recenzentu, nors visi atsimena jo nesekmingą „debiutą“, bandant recenzuoti P. Orintaitės „Liepalotų Medynuose“, ir kad jis pataręs Liet. Radijo Val. vedėjai sveikintis teiginiu „Labą Dieną“, kiek anksčiau jis patarė neskaityti protokolų, todėl Sk. sekr. dr. G. Valančius dabar jų neatsisėdęs. Kažin kur dar mūsų žurnalistai nužėgiuos, klausydamiesi šio satyriko patarimų?...

Beje, vietoj anksčiau užplauto žurnalistikos seminario, Sk. V-ba nutarusi pirma surošti kursų jauniesiems laikraštinkams, kuriuos šioje vakaronėje atstovavo stud. Jūratė Pažeraitė.

Šiaip, ši vakaronė praėjo labai gyvai ir taikingai. Visi nariai, viešnios ir svečiai turėjo progos pasisakyti rūpimais paudos klausimais; bet daugiausia buvo kalbėta bendrybėmis, todėl vietomis nesusikalbėta, o užbaigta pirmininkaujancio pasiūlymu paradoksu: stengtis užsiimti spaudos platinimu! Žinoma, jeigu jau pačios Žemės asigaliai pradėjo keistis savo padėtimis, jeigu režisierė, skulptorius ir spaudos platinintojas, sutelktomis jėgomis, sugeba redaguoti žurnalą „Lietuvių Dienos“, o poetai — rinkti raides, tai žurnalistai turėtų sugebėti bent anų pagamintą spaudą platinti.

Vakaronės metu dalyviai nuotaikingai šurbčiojo vilos savininkės paaugutį kavutę su skanėstais, o pabaigoje — Sk. išdėdintas Kazys Karuža „užfundijo“ stipresnio mirkalo, kad kolegų plunksnos nerūdytų. Todėl visa 30-tis atsilankiusių buvo linksmi ir patenkinti.

Adonis

Sioje laidoje dalyvauja: V. Sruogienė (PLB ir lietuvių kultūros reikalai ir Labai svarbu išsaugoti mūsų archyvus); Dr. K. Grinius (Demokratinį idėjų vystymąsi Lietuvoje. Paimta iš 1939 metų leidinio „Varpininkų kelias“); K. Karvelis („Tautų draugystė“, Vilniaus sukaktis ir sovietinė propaganda); Pr. Cepėnas: Siurpulingųjų Kražių įvykių 80 metų sukaktis); A. Barčius (Lenkijos mokslininkas apie Pabaltijo valstybes); L. S. (Liudas Šmulskytis: Studentų Varpininkų draugijos ir tos dr-jos sukaktis); V. Lengvenis: (Pelkių Žiburėlis); Z. Dailidka (Kur dingo gen. K. Kondratavičius? ir įspūdžiai iš Ispanijos). Toliau: Jono Kardo atsiminimai, Žmonės, darbai ir dienos, Gyvenimo „pamaivos“ ir t. t.

Ypatingai pabrėžtinas labai vaizdingas P. Cepėno straipsnis apie siurpulingus Kražių įvykius ir V. S. „Žmonės, darbai ir dienos“, kur trumpai suglausta dalis praėjusiųjų metų lietuvių gyvenimo įvykių.

Atsiųsta paminėti

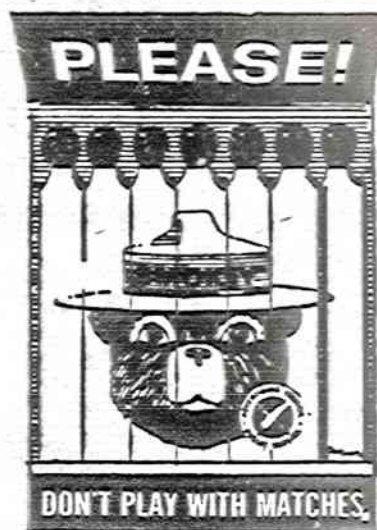
SEJA, 1973 — 4. Tautinės demokratinės minties laikraštis, paskutinio praėjusiųjų metų bertainio leidinys. Sėja reguliariai leidžiama jau XXI (dvidešimt vienus) metų. Leidžia Varpininkų Leidinių Fondas. Redaguoja Liudvikas Šmulskytis, padedamas redakcinės komisijos — Z. Dailidkos, K. Karvelio ir V. Sruogienės. Leidinys pa-

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venčlova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaidžiuose svaioja, juokauja ir verčia poetai, pajėdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis-Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Burkų Juzė, EILERŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI — LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiluotai pasakojimai apie 3 išvietintas lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko „Anykščių šilėlis“, vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Baisys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Sančvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Sančvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiluotai kūrinių, 92 psl., \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžstaivaliai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY. NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos. spalvotais viršeliais. kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKULYS, 24 apyskaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
5. Malronis JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sąj. premijuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos 188 psl. kaina 2 dol.
7. Juozas Švalstas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo. svajonių ir žvgy. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai! Eiluotai padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuvių ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — nusė knygu, pusė žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakilti aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
6 3/4%	4 YEAR MATURITY
6 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$24.00	trims mėnesiams \$13.00
pusei metų \$13.00	vienam mėnesiui \$7.50
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$22.00	trims mėnesiams \$12.00
pusei metų \$12.00	vienam mėnesiui \$6.50
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Krašto gyventojus maitina pažadais

Praeitų metų pabaigoje Vilniūn buvo sukviešta vadinaujanti aukščiausioji "tarybinė" Lietuvos taryba. Sniečkaus pasirinkti ir komunistų "išrinkti" deputatai svarstė visą eilę ekonominių valstybės reikalų, išsikalbėjo dėl biudžeto ir ūkio planų, kuriuos rengiasi vykdyti šiais metais. Patys pagrindiniai planai paruošti Maskvoje ir viskas pritaikyta vykdomiems penkmečių planams. Svarbiausius pranešimus padarė valstybinio plano komisijos pirmininkas Aleksandras Drobnys ir "tarybinės" Lietuvos finansų ministras Romualdas Sikorskis.

Alytiškis Aleksandras Drobnys, savo laiką buvęs liaudininkų jaunimo organizacijos pirmininkas, "tarybinėje" ūkio struktūroje užima atsakomą pareigą, ilgai suvažiavusiems deputatams pasakojo apie tai, ką komunistų partija ir "tarybinė" vyriausybė šiais metais rengiasi daryti žemės ūkyje ir pramonėje. Tuo tarpu 1926 metais Kaune gimęs, bet Maskvoje įvairius sovietinių finansų kursus baigęs ministras trumpai aiškino apie biudžetą. Matyt, kad Drobnys turi būti gabus administratorius, jeigu Snieckus pirma prašė jį sutvarkyti "tarybinės" Lietuvos finansus, o tik vėliau jis buvo prispauštas įstoti į komunistų partiją. Paleckis su Gedvila tapo komunistų partijos nariais dar prieš Lietuvos okupaciją, tuo tarpu Drobnys partijon įstojė tik 1944 metais. Dabartinis metu Drobnys yra ministro pirmininko pavaduotojas, Valstybinio plano komisijos pirmininkas ir aukščiausio sovieto deputatas.

Susirinkusiems deputatams Drobnys kelias valandas pasakojo apie krašto pramonės ir žemės ūkio planus, apie technikos "pažangą", transportą, kapitalinę ir nekapitalinę statybą. Iš kalbos matyti, kad Drobnui labai rūpi liaudies gerovės kėlimas, bet tokią gerovę jis galės pasiekti, jeigu darbo našumas bus padidintas. Jeigu našumas bus toks, koks jis buvo iki šio meto, tai darbininkai ir kolchozininkai gali užmiršti apie geresnę ateitį. Drobnio žinioje esantieji pareigūnai šią vasarą turės atlikti 460 mokslo ir technikos pažangos užduočių. Užduočių vykdytojai turės išspėsti, kaip pakelti "tarpšakinį ir šakinį kompleksinio liaudies ūkio vystymo ir racionalaus respublikos gamybinių jėgų vystymo problemas". Žemės ūkyje numatyta "kompleksiškai mechanizuoti fermas 6 tūkstančiams galvių, 10 tūkstančių kiaušinių ir 200 tūkstančių paukščių". Žemės netekusiems valstiečiams aišku, kad iš tokių didelių kompleksinių fermų jiems ne-

teks valgyti tų paukščių kiaušinių ir ragauti tų kiaušinių lašinių. Viskas bus "parduota" ruams.

Finansų ministras Sikorskis, vietoj informacijų apie biudžetą, užtikrino klausytojus, kad šiais metais darbo žmonės prisidės prie "partijos iškeltų uždavinių įgyvendinimo". Jis labai patenkintas, kad "tarybinės" Lietuvos gyventojai darosi didesniais patriotais ir vis labiau įsijungia "už gamybos prieauglio tempų didinimą". Jeigu darbo tempai bus padidinti, tai valstybės reikalai bus daug geresni.

Įdomiausias yra tos ministro Drobnio kalbos vietos, kuriose jis kalba ne apie tai, kas "tarybinėje" Lietuvoje padaryta, bet ką vyriausybė ir partija rengiasi padaryti. Ministras Drobnys šitaip žemės ūkio kilmą aiškino:

"Gerės gyventojų butų ir buitės sąlygos. Respublikoje iš visų finansavimo šaltinių numatoma atiduoti naudoti vieną milijoną 780 tūkstančių kvadratinų metrų bendrojo gyvenamųjų namų ploto. Kaimų gyventojai gaus 7500 kooperatinių ir individualių gyvenamųjų namų, iš jų 4800 namų gaus persikeliantys į gyvenvietes žemdirbiai. Bus gerinamas komunalinių gyventojų aptarnavimas. Numatoma padidinti vandenviečių pajėgumas Kaune, Klaipėdoje, Nidoje, Palangoje, Biržuose, Alytuje, Pasvalyje, Sirvintuose, Švenčionyse, užbaigti nutekamojo vandens biologinio valymo įrengimų statybą Kapsuke (Marijampolėje) ir pagrindinės kanalizacijos stoties Vilniuje. Bus pradėti statyti viešbučiai Šiauliuose, Kapsuke, Tauragėje". (Tiesa, 1973 m. gr. 20 d., 2 psl.).

Kai tarybinė valdžia pastatys viešbutėlius Šiauliuose, Marijampolėje ir Tauragėje, tai tada gal leis Amerikos lietuviams nuvažiuoti į minėtus miestelius. Oficialiai aiškinama, kad dabar svečiai ten neleidžiami, nes nėra kur juos apnakvydinti. Per 30 "socialistinės statybos" metų tuose miesteliuose nepastatytas joks viešbutis. Seni viešbučiai sugriuvo, o naujų nepastatė, nes nebuvo statybinės medžiagos.

Aleksandras Drobnys, prisiminęs demokratines tradicijas, leido "deputatams" klausyti nesuprantamus jo kalbos kompleksus. Snieckus į jokių klausimus nesileidžia. Jis paskelbia, kad taip bus ir baigta. Tuo tarpu Drobnys norėjo paaiškinti abejones ir buvo pasiruošęs atsakyti į klausimus.

Visai prie Kauno yra kolchozan suvaryti buvę valstiečiai. Kolchozui pirmininkauja "deputatas" T. Rupšlaukis. Po Drobnio kalbos, jis paprašė balso ir šitaip kalbėjo:

"Tačiau šiandien mus jaudina dar neišspręstos problemos, pasitaikantys trūkumai. Mūsų kolūkis verčiasi daržininkyste. Tai daug darbo rankų ir materialinių išteklių reikalaujanti gamybos šaka. Jos rentabilumas žemas. Ar nebūtų tikslinga, kad už parduotas valstybei daržoves būtų atlyginama koncentruotais pašarais?" (Ten pat).

Šis Rupšlaukio paklausimas sugriovė Drobnio nupieštą gražų ateities namelį. Daržoves auginantieji kolchozininkai visi nenori valstybės mokamų pinigų. Jie norėtų gauti pašarų, kurie jiems būtų naudingesni, negu už daržoves "mokami" pinigai. Rupšlaukio klausimas nupūtė valstybės plano pirmininko leidžiamus dūmus ir skelbiamas iliuzijas. Antrą perversmo dieną Leninas pasakojo darbininkams, kaip už kelių metų jie gražiai gyvens, kaip nieko jiems netruks. Praėjo 56 metai nuo Lenino pažadų, o rusams tas gerbūvis neatėjo. Neišsipildys ir Drobnio pranašystės...

VADOVAI IR VADOVĖLIAI

Marquette Parko ir Cicero apylinkių LB valdybos siūlo čia spausdinamą vadovėlių tikslų kritiką visiems perskaityti, ypač susidomėti tėvams, mokytojams, organizacijų vadovams ir kitiems lieuviško darbo vykdytojams. Aprašymas, tiesa, ilgas, bet reikalauja išsiskirti daugiau negu būtinai, nes ne visuomet ir ne visi sugeba ir turi pakankamai laiko įsigilinti į reikalo esmę.

Čia skaitytojas ras pasakytą viską ar beveik viską, kas įrodys vadovėlių klaidas ir jų politinį atspindį. Ir, tik perskaitęs visą rašinį, tėsprendžia balsai: taip ar ne?

Medžiagą surinko, apdirbo ir paruošė J. Vaidūnienė LB Marquette Parko Apylinkės Valdybos kvietimu.

1. IŠ NETOLIMOS PRAEITIES

Pirmąją tremties laiko ilgesnį pusę mūsų lietuviškųjų mokyklų vadovėlių autoriai, tiek daug dirbę pradžios šikūrimo sąlygose, pasirodė kilniais ateinančios kartos vadovais. Pirmaisiais metais naujose aplinkybėse, nesant iš kur pasirinkti medžiagos, kartais dėl pasirinktos ne pašios geriausios, dėl metodinio, pedagoginio, mažo netikslumo, dėl negalėjimo ko nors nepagėdijama išvengti, dėl kitų į vadovėlių patekusių atsitiktinumų ir t. t. būty buvę tikrai autoriams nedėkingas jų parašytus vadovėlius normalių laikų kritikos mastu vertinti. Juose nei skaidrėmis, nei žodžiu papasakoto nepr. Lietuvos laikotarpio suniekini. Rusų bolševikų metais pažangos iškėlimo ne buvo, ir tuose pačiuose nebus. Mokytojų daugumas tada buvo dirbusių nepr. Lietuvos mokykloje, tai pastebėjus vadovėliuose trūkumus patys galėjo išlyginti savo atsinešta medžiaga, patyrimu ir liudyti mokiniams apie Lietuvą gyvų žodžiu. Buvo įmanoma dėstyti ir be vadovėlio iš pačių surinktos medžiagos.

Nei autoriai patys tada savo parašytų vadovėlių, nei švietimo Taryba, geriausiai atsimenu švietimo Tarybos pirmininką J. Ignatį, vadovėlių nėra laikę be priekaištų, tobulais. Dar Vokietijos stovyklų metais "Lietuvos kelin", išleistas 1946 ar 1947 m., Babrauskas pratarė baigia: "įdėta ne kas norėta, bet kas turėta", būtent, kas savo turėta. Kaip šiandien atsimenu, Babrauskas apie Lietuvą vargais negalėtais tolygi, kaip krikščioniškoje laislaudo atsikaptė iš Ravensburgo ir Wuerzburgą, rengia-

miems skaitiniams "Lietuvos kelin" medžiagos, nes čia buvo atvežtas nepr. Lietuvos Kybartų gimnazijos knygynas.

J. Plačas, "Gintaro" autorius, išleisto 1961 m. 8-jam skyriui, įžangos žodyje rašo: "Kiekvienas skubus darbas turi minutas, būsiu dėkingas kolegoms mokytojams už trūkumų išskėlimą". "Tėviškos sodybos", 1966 m. III-jam skyriui, įžangą baigia: "Visiems būsiu dėkingas už pastabas, kad ateityje šis vadovėlis būtų tobulėnis". Sofijos Jonynienės vadovėlyje "Tėvų šalis", 1964 m. 7-jam skyriui, įžangos nėra. "Lietuvos laukai", 1959 m. 5-jam skyriui ir "Tėvų nameliai brangūs", 1973 m. 5-jam skyriui, savo žodyje pastabų neprašo.

Tyruolio "Ten kur Nemunas banguoja" pirmoje laidoje 1962 m. 6-jam skyriui autoriaus žodžio nėra. Antrosios laidos 1973 m. 6-jam skyriui, "Žodyje dėl antrojo leidimo", pastabų neprašo.

Pirmojo laikmečio vadovėliams, jei kolegiskų ir šiaip iš šalies pastabų ir buvo, bet neteko aptikti, kad vadovėliai, iki 1969 m. pasirodžiusieji, būty buvę laikomi iš viso nepriimtinais. Jei tik vadovėlis iš esmės nežalingas, jis nebuvo ir dabar negalėtų būti atmetamas nors ir neaukšto tobulumo laipsnio.

RŪTELĖ

Vadovėlyje "Rūtelė", parašytame mokytojos Česienės, antrajam skyriui, 1969 m., pirmajam puslapyje, kur mūsų atveju, rodos, vieta Tautos himnui, vėliau, valstybės ženkliui, ar kitam bendram simboliui, rodomam tautinį kelią, įdėtas trumpas eilėraštis apie rūtą, 16-am pusl. dar vienas, lietuvių poeto Kubilinsko, buvusio įstojuose aneksuotoje Lietuvoje ir partizanų ir juos išdavusių. O vėliau, Tautos himnas vadovėlio viduryje: taigi, sukeistas dr. V. Kudirka su Kubilinsku. Partizanai simboliškai nuteisė Kubilinską karo lauko teismu, mirties bausme.

Kubilinskas, palikęs partizanų, pasižymėjo vaikams skiriamais Leninui ir Stalinui garbinimui ir jų atnešai visokių gerovių, laimei kelti talentingai parašytas eilėrašciais. Aneksuotoje Lietuvoje jų daug sudėta į vadovėlius ir į skaitinius. Vienas posmelis: "Prie paminklo mėlynos gelės prabūdo — gal kadaise Leninas aikštė praėjo". (Vilniuje). Minir Babrauskienė vargais negalėtais tolygi, kaip krikščioniškoje laislaudo atsikaptė iš Ravensburgo ir Wuerzburgą, rengia-

nes Ji, eidama bėsa rūgų lauku, susižėdė koją.

Čia tėvų, leidžiančių vaikams lietuviškas mokyklas, visuomenės, mokytojų buvo spaudojė pasipriešinta pačiam faktui ta prasme: kol nėra paaiškėjęs ir negali dabar paaiškėti Kubilinsko į partizanų įstojimo, jų išdavimo, vaikams rašymo tokių eilėraščių ir jo mirties aplinkybės, pro tokius jo eilėraščius ir pro patį autorių reikia praieiti tydomis. Mūsų vaikų atveju, vadovėliuose reikia išsiversti be jo kūrinių. Jo eilėraštis įdėtas pirmajame pusl. (ir anas 16 pusl.) nėra nepakeičiamas tos pačios temos mūsų liaudies viena iš daugelio dainų. Tokių dainų ir harmonizuotų ir labai naudingų su vaikais padainuoti ir dainuoti. Pav., "Vilniaus Rūtai" (draugiškai), St. Šimkaus harmonizuota daina — "Žaliuok, rūtelė, per vasarėlę... žaliuok per žiemuzėlę, žaliuok... Arba kurio atskira autoriaus atitinkamu eilėraščiu...

Vaikai tikriausiai nebūty vadovėlio numetę, kad jame nėra Kubilinsko eilėraščio, eilėraščia vedamąja mintimi, ir pats vadovėlis su kitu, šį pateikusi, eilėraščiu nebūty buvęs blogesnis. Galimas daktas, kad ir pats Kubilinskas būty graužęs, jog laisvojo pasaulio lietuvių dėda į rezistencinių mokyklų vadovėlius jo eilėraščius. O kokia pama partizanams ir kovojančiam su Lenino mokslo ir jo išdavomis tautai...

Šis vadovėlis buvo J. Jasaičio padėtas LB sesijoje 1969 m. ant prezidento stalo pasvartyti ir autoretingą žodį tarti. Kaip beveik visada, taip ir dabar, nebuvo tam laiko. Pakako poros asmenų (V ir S) įtaigos, kad vadovėlio reikalas nebuvo svarstytas. Tai gali paliudyti švietimo Tarybos pirmininkas J. Kavaliūnas.

Šio vadovėlio klausimas kilo Mokytojų Studijų savaitėje. Vieni reikalavo jo visai nevertoti, kiti bent pirmąjį puslapį pakeisti tam tyčia deramai paruoštu puslapiu, — kiti — vadovėlio antrąjį laidą pataisyti. Šv. Tarybos pirmininkas su tokiu reikalavimu nesutiko: girdi, kam čia vadovėlis "nepatinka", tegu vartoja kitą. — Ją panaši tokia išvada...

Ar mokytojai šį vadovėlį sveiką vartoja, ar išplėšė šį puslapį, pakeitę jį kitu, kaip vaikams aiškina ypač tą įvadinį eilėraštį ir jo autorių — nežinau.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" BOLSEVIKAMS YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

VOITECHAS ZAMAROVSKIS

HETITAI

81.

Materialinė bazė, kurioje išaugo hetitų kultūra, buvo gana savotiška. Tad neuostabu, jog daugybę savotiškų bruožų matome ne tik politinėse bei teisinėse hetitų institucijose, bet taip pat jų dailėje ir ypač poezijoje. Tuos savotiškus bruožus labai vieningai konstatuoja visi istorikai, tyrinėjantys Artimųjų Rytų kultūras, aiškina juos iš esmės idealistiškai, hetitų "rasiniais ypatumais", jų "indoeuropietiška kilmė".

Be tų savitų "originalių" bruožų, hetitų kultūroje aptinkame ir svėlimos — pirmiausia asirų — babilonių — įtakos žymių, nes hetitų kultūra nebuvo izoliuota Mažosios Azijos žemėje, o hetitai kitų tautų įtakos anaipol nevengė. Tačiau hetitų kultūroje, ypač toje srityje, iš kurios sprendžiama apie visos kultūros lygį, būtent mene, svetima įtaka lemiamo vaidmens nevaidina.

Todėl visiškai pagrįstai kalbame apie savarankišką hetitų kultūrą (o ne vien apie asirų — babilonių kultūros "hetitiskąjį variantą") ir apie savarankišką hetitų meną. Teisybė, šios sąvokos mums reikiama ne vien kultūrai ir meną, kurį sukūrė pati hetitų tauta, bet kultūrą ir meną, kurį sukūrė visa daugiatautė Hetitų imperija

ir hetitų valstybės, išlikusios po tos imperijos žlugimo Turkijos rytuose ir Sirijos šiaurėje.

TUKSTANTIS HETITŲ DIEVŲ

Pirmieji hetitų kultūros paminklai, su kuriais susidūrė Hetitų Imperijos atradėjai, buvo hetitų dievų skulptūros. Lygionis gretomis išsirikiavę vyrai aukštomis smailiomis kepurėmis, kurios Teksje matė Jazlikajos uolų šventovės sienose, buvo dievai; vyrai boksiniuko poza, saugantis Bogackajos vartus, buvo dievas; milžiniška sėdinčio vyro statula ant postamento iš dviejų liūtų, iškasta Karchemise, yra dievo statula; moteris su veidrodžiu, kurią Iumanas rado Zindzirlyje, yra dievė; du kariai Malatijos bareljefe, užsimoję nugalaboti didžiulę gyvatę, — irgi dievai. Beveik pusė hetitų skulptūrų ir bareljefų, ypač imperijos laikų, vaizduoja dievus ir deives, bet dar toli gražu ne visus: "Tūkstantį dievų turi hetitai".

Hetitų panteonas, kurio personazų pajistame tik apie 10%, yra šumeriškų, babiloniškų, asiriškų, luviškų, huritiškų ir daugiausia chatiškų elementų margas mišinys, papildęs dievus ir kultus, kuriuos hetitai atsinešė iš savo protėvynės. Čia, žinoma, neanalizuosime nei jų kilmės, nei evoliucijos. Mūsų tikslams pakaks paminėti svarbiausius ir kultūros istorijos požiūriu įdomiausius hetitų dievus.

Vienas svarbiausių hetitų dievų (vy-

riausiojo jie neturėjo) yra Chatušo mies-to perkūno dievas, kurio vardo žinome tik galūnę: — unas; jo patį yra saulės deivė, o jos vardo visai nežinome, nes jis visur parašytas tik ideografiškai. Juodviečių trys sūnūs yra Nerikos bei Zipalandos miestų perkūno dievai ir augalijos dievas Telipinas. Be to, perkūną dar valdo dievas Tešubas ir jo žmona Chepa. ("Beje, atrodo, — sako Groznas, — kad mūsų pramotės Ievos vardas — hebraiškai Chavva — kilęs iš huritų deivės Chepos vardo, kurį aptinkame ir Amarnos laikų Jeruzalės kunigaikščio Abdi Chepo varde. Ne be pagrindo Ieva, Adomo gundytoja, gavo tos huritiškos, nesemitiškos deivės vardą". (Vyriškos jėgos dievas yra Inaras (graikiškai anēr — vyras), ugnies dievas — Agnis (lotyniškai ignis — ugnis), vartų dievas — Apulnas (jo tiesioginis įpėdinis yra graikų Apolonas, beje saugojęs, pasak Homero, Mažosios Azijos trojėnus nuo Europos kraikų), medžioklės deivė — Rūta (vaizduojama su elnių, kaip ir graikų Artemidė, į kurią ji persikūnijo). Iš senųjų, indoeuropietiškos kilmės hetitų dievų minėtinas Jajas — "Keliautojas"; iš jo, kaip spėja Groznas (teisybė su sąlygomis) išsivystęs senovės izraelitų dievas Jahvė — krikščionių Viešpats. Be to, hetitai turėjo keletą dievų, kurių buvimas rodytas netiesiogiai, — jūros, dangaus, debesų, kalnų, šulių, vėjų, javy, apskritai derliaus dievų, o apaštalas Povilas pavadintų hetitus, panašiai

kaip atėniečius, dievobaimingais, nes jie garbino ir nežinomą dievą, ir dargi ne vieną. Daugelis tų dievų buvo belyčiai, kaip krikščionių angelai (lygiai taip jie būdavo ir vaizduojami — ilgai drabužiais ir sparnuotai). Iš gyvūnų, be liūto, hetitai labai gerbė jautį, kurio šventyklooms nusagstė visą "Jaucio kalnyną". Jis iki šiol vadinamas to gyvulio vardu (Taurus). Be gerųjų dievų, hetitai turėjo ir pikty; matyt, kaip tik tiems piktiesiems, kurie galėjo padaryti jiems daugiausia žalos, aukodavo — visai logiškai — itin gausias aukas, norėdami juos, taip sakant "papirkti".

POETISKOS MALDOS

Nė vieno savųjų dievų hetitai (ne taip, kaip, pavyzdžiui, krikščionys) nelaikė višatiniančiu, o kai kurų dievų išmitį visai menkai vertino (tai, žinoma, labai negerai, juoba kad ir toks dievas savo srityje buvo bemaž visagalys). Todėl hetitas, ko nors iš savo dievo norėdamas, turėjo jam tai pasakyti kuo gražiausiai ir įtikinausiai. Beje, kartais jis be niekur nieko iškildavo dievui visą teisybę, su juo pasiderėdavo, o kartais net apibėdavo jį priekaištais, kurie krikščioniui būty mirtinos nuodėmės. Iš šios kritiškos hetitų pažiūros į dievus atsirado maldos, kurios dažnai mus stebina turiniu ir visada stebina forma: tai puikūs iškalbingumo pavyzdžiai, tikri poezijos kūriniai. Ypač gebėdavo šitaip melstis karaliai, buvę kartu —

o gal net pirmiausia — vyriausiais Hetitų imperijos žyniais.

"Hetitų perkūno dieve, mano valdove, ir jūs, dievai, mano valdovai, štai kaip yra: nusidėda žmonės!

Ir manotėvas nusidėdavo ir nepaklausydavo hetitų perkūno dievo, mano valdovo. Bet aš niekuo nenusidėjau.

Štai kaip yra: tėvo nuodėmė pereina sūnui. Ir man perėjė tėvo nuodėmė.

Aš dabar hetitų perkūno dieviui, savo valdovui, ir dievams, savo valdovams, prisipažįstu: štai kaip yra, buvo nusidėda.

O kadangi dabar savo tėvo nuodėmę išpažinau, tegu hetitų perkūno dievo, mano valdovo, ir dievų, mano valdovų, malonė vėl sugrįžta!

Būkite man palankūs ir pašalinkite marą iš Chati šalies!"

"Jūs, dievai, kurie norite atkeršyti už Tutchalijo mirtį: tie, kurie Tutchaliją nužėdė, jau gavo atpildą už savo kruviną piktadarybę. Ir Chati šaliai toji kruvina piktadarybė užtraukė nelaimę, taigi ir Chati šalis jau gavo už ją atpildą. Kadangi kerštas dabar kranta ant manęs, noriu jį su visa savo šeima permaldauti aukomis. Taip noriu vėl sugrąžinti dievų, savo valdovų, malonę.

Būkite man, dievai, mano valdovai, vėl maloningi! Noriu vėl stoti prieš jūsų veidą!

(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3223

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima liguonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais, 9-12 val.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PIECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 3-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį, 9-12 val. vak. Šeštadienį, 9-12 val. vak. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima liguonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HE 4-2123. Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bendažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

ZINIŲ ŽINOTOJO ŽINIOS

Ivairūs nutikimai be komentary

★ 37 metų amžiaus Mrs. Joann Chapman, pirmoji moteris jackhammer mašinos operatorė Michigan Consolidated Gas b-vėje, pareiškė: "Tikrai aš esu už moterų išlaisvinimą. Bet aš galvoju, kad man taip pat reikia pinigų". Winston-Salem, NC, policijai paskambino moteris ir pranešė, kad jos kieme buvo nežinomos kilmės (UFO) subjektas, "turintis ilgą mėlyną uodegą, vėjo pūtimu pakėlęs jos suknelę ir judinę jos kiemo medžių šakas". Geros žinios ateina iš Zaire respublikos, buvusio Belgijos Kongo. Tos valstybės prezidentas Mobutu Sese Seko pranešė, kad tos šalies neužaugę kilties arba pigmėjų vyrai galės tarnauti kariuomenėje ir pareiškė: "svetimšaliai dabar turėtų žinoti, kad nuo šiandien Zaire nėra pigmėjų". Gal būt dėlto yra išleistas dekretas sulig dabar jau skelbiamo demokratinio komunizmo samprata — šauti ant vietos kiekvieną turistą, bandantį nufotografuoti pigmėjų. Jie dabar vadinami Batswa genties žmonėmis.

★ Swaziland karalius Sobhuza 2-sis paskelbė konkursą parašyti melodiją naujam tos šalies himnui, paskirdamas 149 dol. karališkieji premijai. Senojo himno melodiją ir žodžiai — per daug komplikuoti. Zambijos respublikos prezidentas Kenneth Kaunda paskelbė savo pavaldiniams atsisakymą grąžinti, jei jie nepažadės mesti didelės girtuoklės papročius. Tuo tarpu Amerikoje modernieji laikai atnešė naująją moralinę ir ne-sikišimo ne į savo biznį politiką: į Miami Beach vieną salučių įėjo plėšio kulka sunkiai sužeistas pil. John Harrington ir paprašė pagalbos. Ten esantieji piliečiai patarė netrukdyti ir nekelti triukšmo. Jis visus kruvinas pasiekė Jackson Memorial ligoninė autobusu, sukrapštes 30 centų už bilietą. Ligoninėje jį paskelbė esant kritiškai padėtyje.

★ Viso pasaulio tikinčiuosius sujaudino žinio, kad Jos Didenybės Britanijos karalienės mirtininkai, remdamiesi pornografijos įstatymais, konfiskavo apie lytinis santykius filmą, skirtą mokymui bei auklėjimui mokyklose. Į Angliją ją siuntė Amerikos Unitary bažnyčia. Žinovai tvirtina, kad kai kurie Amerikos automobiliai buvo tokios blogos išvaizdos, kad jie tikty ekspozicijai. Nac. Modernaus Meno Galerijai. Amerikos vyrų prestižas pakilo po šimtmetės Mrs. Johnnie Lee Fegion skrybių nuo 108 metų amžiaus vyro ir jos pareiškimo apie jį: "jis elkoja laisvą ir pinigų su kitomis moterimis". Mrs. Algernon Choate padavė teismą Detroito mokyklų tarybai, kad ji verčianti jos sūnų valgyti sumuštinčius su nenormaliai daug uždegtos ant jų muštardos.

★ Herbert Philbrick buvo infiltruotas į Amerikos komunistų partiją ir dalyvavo slaptoje jų veikloje. Savo patyrimų dalį jis aprašė knygoje "I Led Three Lives". H. Philbrick bus paskaitininku Antisubversyviuose seminaruose vasario 16-18 d. La Salle viešbutyje, Chicagoje. Seminarus ruošia CACC antikomunistinė organizacija. Juos remia, registruoja kursantus ir teikia stipendijas studentams Amerikos Lietuvių Taryba, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Chicago ir apylinkių lietuviams žinoma Young Americans for Freedom Illinois valstijos pirm. Fran Griffin, politinių mokslų daktarantė, išrinkta tos organizacijos direktore. Ji dalyvavo metinėse Pavergtų tautų eisenose, lankė Lietuvių tautos genocidą parodą, du kartus dalyvavo A. J. Rudžio Lietuvių Radijo Forumo programose YAF organizacija remia Antisubversyvių seminarus.

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

★ Nedaug kam yra žinoma, kad filosofijos mokslo pradininkas Sokratas buvo beraštis. Jo mintis ir mokslo discipliną užrašė jo mokiniai, kaip tai padarė evangelistai ir Budos pasekėjai. Kartą Sokrato mokinyk Stobaeus, nežinodamas, kad jo mokytojas nemoka rašyti, paklausė, kodėl jis nerašo. Sokratas filosofiskai atsakė: "Dėl to, kad aš esu pastebėjęs, jog popieris yra brangesnis prieš ant jo karnors parašant".

Prisiėmimo nauja namų

savininkų valdyba

Sausio mėn. 18 d. Marquette Parko parapijos salėje įvyko gausus lietuvių namų savininkų susirinkimas, kuriam buvo pristatyta nauja valdyba: pirmininkas Juozas Skeivys, vicepirmininkai: I-mas — Juozas Bagdžius, II-ras — Jonas Stonkus, III-čias — Stasys Grigaravičius, sekretoriai — Stasys Patlaba ir G. Milišauskas, finansų sekretorius — A. Didžbalis, kasininkas — A. Ušelis, kasos globėjai — Antanas Stankus ir Bartkus, patikėtiniai — Charles Brazaitis ir Br. Klemka, maršalkos — A. Skodžius, Juozas Vingelis ir Juozas Zenkus, teisiniai patarėjai — Charles P. Kal ir Jonas Gibaitis, korespondentai — Juozas Kulyš ir Jonas Kaunas. Susirinkimas naują valdybą pasitiko gausiais plojimais.

Pirmininkas Juozas Skeivys pasakė sveikinimo kalbą, pabrėžė keletą naujų veikimo planų ir dėkojo susirinkimui už patikėjimą. Toliau savo kalboje pažymėjo, kad šiais metais gegužės mėnesį 18 d. draugijai sukanka 25 m. veiklos sidabrinis jubiliejus. Draugija tą dieną parapijos salėje rengia minėjimą — banketą, visi draugijos nariai yra kviečiami gausiai dalyvauti.

Finansų sekretorius A. Didžbalis savo pranešime pažymėjo, kad praėjusiais metais į draugiją įsirašė 38 nauji nariai ir 6 mirė. Šiuo metu draugija turi apie 700 narių.

Juozas Bagdžius pranešė apie NOCHA organizacijos veiklą, kuriuo darbas yra ryžtingai tęsiamas iki pergalės, kad Marquette Parko apylinkėje nebūtų statomi pigių butų pastatai, per kuriuos nori įsibrauti nepageidaujami elementai į mūsų apylinkę. J. Bagdžius pranešimą papildė J. Bacevičius, siūlė laikytis vienybės, nebėgti iš kolonijos ir nepasiduoti panikai. Advokatas Charles P. Kal sveikino namų savininkus ir linkėjo vieningai kovoti už šios kolonijos išlaikymą. Kovą tęsti per balsavimą, rinkimų metu, balsuoti už tokius kandidatus, kurie gina mūsų interesus. Jei visi laikysis vienybės mūsų kolonija išliks ir niekas jos nenugalės.

St. Patlaba pranešė apie kaimyninių kolonijų veiklą ir jų rūpesčius. Revizijos komisijos atgaita skaitė Juozas Bacevičius pranešdamas, kad patikrinimas nuodugnai atliktas ir rasta — atskaitomybė vedama tvarkingai, balansas ir visi užrašai atitinka dokumentus. Pateisinamieji dokumentai pavyzdžingai tvarkomi ir susiūti į bylas. Už pavyzdinę atskaitomybę vedimą: finansų sekretoriai A. Didžbalis ir kasininkai A. Ušelis ir Revizijos komisija reiškia pagyrimą ir padėką. Sekretorius St. Patlaba protokolus veda tvarkingai, tik pasigesta valdybos posėdžių protokolų knygos. Inventorius knyga vedama tvarkingai inventorius surašytas ir laikomas tvarkingai. Susirinkimas revizijos komisijos atgaitą priėmė ir patvirtino be diskusijų. Parengimų komisijos pirmininku išrinktas St. Grigaravičius ir jam pavesta kooptuoti tris narius į komisiją. Susirinkime dalyvavo: State senatorius Pr. Savickas ir State kongresmanai: N. Madigan ir John Beatty. Svečiai pasakė sveikinimo kalbas, žadėjo namų savininkų reikalų visokeriopą paramą ir remti mūsų kolonijos išlaikymą.

Lietuvių Fondo atstovas A. Reklaitis kreipėsi į susirinkimą, kviesdamas namų savininkus įsijungti į L. F. eiles, kurie fondui priklauso didinti savo įnašus, kad greičiau baigtume užsi-
bręžtą milijoną. Lietuvių fondas remia lietuvišką kultūrą ir lietuvių išlaikymą.

Po susirinkimo vyko vaišės, kurias paruošė draugijos valdyba. Ilgai visi vaišinosi, dalinosi dienos įspūdžiais, džiugėsi darnia namų savininkų draugi-

jos veikla ir su giedra nuotaika skirstėsi į namus.

J. Kaunas

30 METŲ UTENOS KLUBUI

Praeitų 1973 metų pabaigoje suėjo 30 metų Utenos klubo gyvenimui. Klubas buvo suorganizuotas 1943 metais. Pirmininkas klubo pirmininkas buvo B. Putrimas, kurs dabar gyvena Floridoje. Kiti klubo pirmininkai buvo: J. Jaukeika, J. Šermukšnis, J. Baličius, P. Azalas, S. Narkis, K. Aleksūnas, W. Butkus. Klubas gyvavimo bėgyje septyni buvę jo pirmininkai yra mirę. Per tuos 30 metų mirė 183 klubo nariai. Savo laiku klubas buvo išaugęs iki 300 narių; dabar dar turi 80 narių. Dabartinė pirmininkė yra K. Stukienė.

Reikia stebėtis, kad tiek daug narių mirus, klubas visiemis įstengė išmokėti po \$50.00 pomirtinių, ir yra vilties, kad klubas dar galės puikiai toliau laikytis, nes turi apie \$5,000.00 grynais pinigais.

Klubo nario mokestis yra labai mažas, vos 1. doleris ir 20 centų metams. Klubas rengia piknikus ir parengimus, tai tokiu būdu galėjo išsilaikyti. Klubas konstitucija buvo pataisyta 1949 metais ir nuo to laiko pradėta mokėti po \$50 pomirtinių.

Praeitų gruodžio 18 d. įvyko klubo priešmetinis susirinkimas, kuriame perskaitytas raportas iš metinio parengimo, kurs davė nuostolių, kadangi dėl blogo oro mažai žmonių atsilankė.

Klubo valdyba 1974 metams palikta ta pati, tik vicepirmininkas J. Sulca dėl pablogėjusios sveikatos atsisakė ir jo vieton buvo išrinktas Mary Šimkus. Nutarta švenčių proga pasveikinti Naujienas ir Sophie Barcus Radijo po \$15.00.

Sausio 15 dieną nors šiautė didelė sniego audra, Stukų rezidencijoje, 7212 Francisco Ave., buvo susirinkusi klubo valdyba ir komisija patikrinti klubo turta. Viskas resta tvarkoje. Mrs. Kazimiera Stukienė priėmė labai puikias vaišes ir visus dalyvius puikiai pavaišino. Ačiū jai.

Sausio mėnesį metinio susirinkimo nebus. Jis bus vasario 19 d.

Korespondentas

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Chicago's Lietuvių Suvalkiečių Draugijos metinis susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 25 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. 8 val. vak. Nariai prašomi atsilankyti. Bus pranešta knyga revizijos komisijos ir šiaip visokių reikalų.

— Lietuvių Žagarės klubo narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 27 dieną, 1:00 val. popiet. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

Rozė Didžgalvienė, rašt.

— Chicago's Lietuvių Suvalkiečių Draugijos metinis susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 25 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. 8 val. vak. Nariai prašomi atsilankyti. Bus pranešta knyga revizijos komisijos ir šiaip visokių reikalų.

— Lietuvių Žagarės klubo narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 27 dieną, 1:00 val. popiet. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

— Chicago's Lietuvių Suvalkiečių Draugijos metinis susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 25 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. 8 val. vak. Nariai prašomi atsilankyti. Bus pranešta knyga revizijos komisijos ir šiaip visokių reikalų.

— Lietuvių Žagarės klubo narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 27 dieną, 1:00 val. popiet. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

— Chicago's Lietuvių Suvalkiečių Draugijos metinis susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 25 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. 8 val. vak. Nariai prašomi atsilankyti. Bus pranešta knyga revizijos komisijos ir šiaip visokių reikalų.

— Lietuvių Žagarės klubo narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 27 dieną, 1:00 val. popiet. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Tegul linksmai šoka šventieji ir tesilinkmina savo patalose".

Psalmė 149:5.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.:

SU DŽIAUGSMU JUOS PASITIKSIME

Kiekviena gera mintis, su meile įgyvendinta, duoda pradžią tradicijai, kuriai, kaip ir augančiam medžiui, reikia stiprių šaknų.

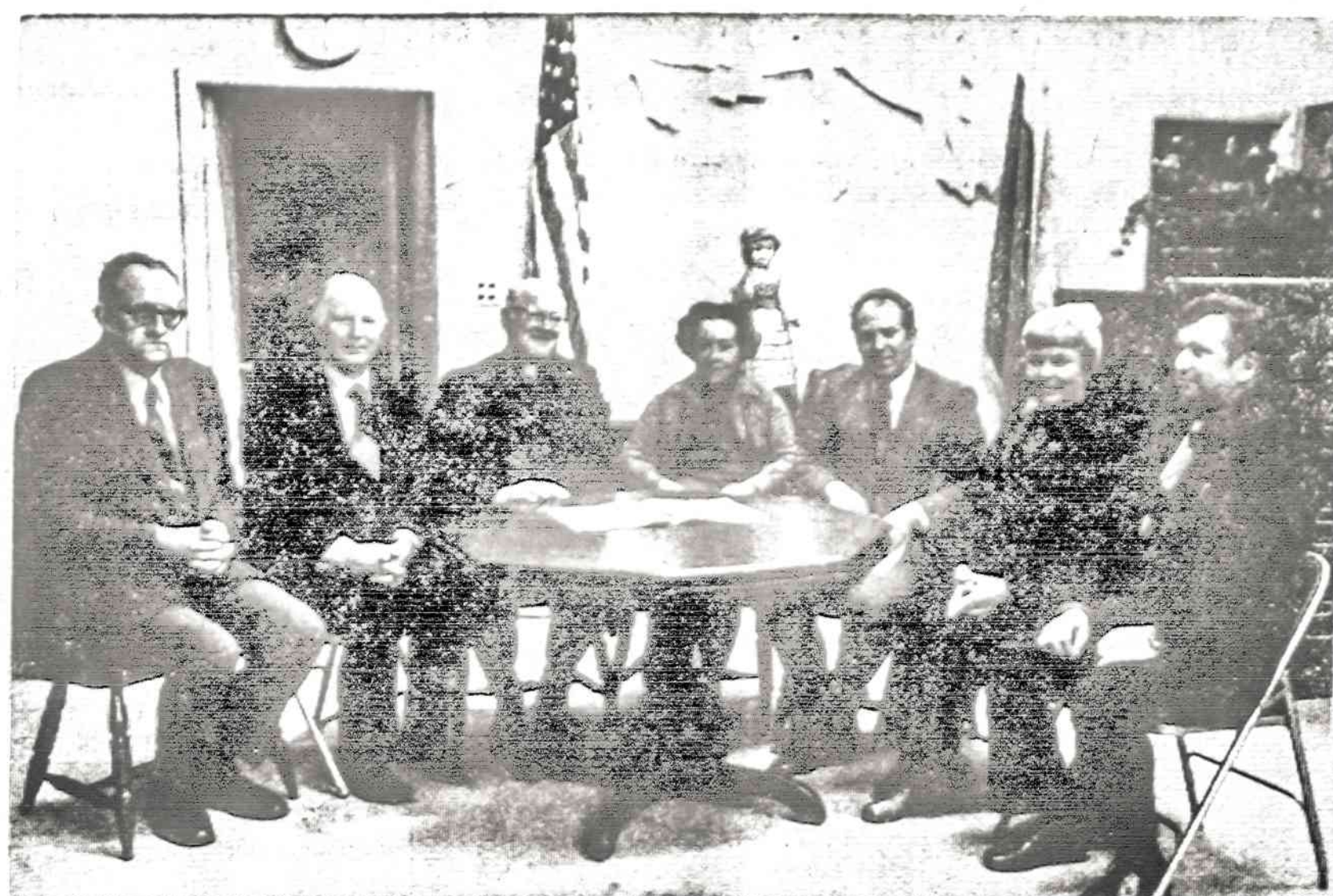
Praėjusiais metais stiprias šaknis naujai tradicijai mūsų kultūriname gyvenime įdiegė Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubas, suruošdamas gražią pavasario šventę — mūsų abiturientų ir abiturientų pristatymą visuomenei. Šis amerikietiškas aukštesniųjų mokyklų (high schools) baigusių jaunuolių būrelis (12 mergaičių ir 12 berniukų) buvo šios organizacijos rūpesčiu pristatytas Lietuvių Tautiniuose Namuose. Renginio, skaitant vėliau gautus padėkos laiškus, kuriuos rengėjos gavo iš pačių abiturientų ir jų tėvų, buvo visai pasisekęs ir davė impulsą tokių pristatymų ruošti kasmet.

Toks pristatymas turi dvejopą reikšmę: viena, tai proga tam tikrą savo gyvenimo etapą užbaigusiais jaunuoliais pasidžiaugti, su jais artiau susipažinti. Antra, tai kartu yra ir kvietimas šiems

būsimiems akademikams, mūsų lietuviškojo kamieno metūgėms, užsiangauzoti lietuviškoje veikloje, išliejant į jos srautą. Juk šie jaunuoliai — tai ateinanti mūsų pakeisti karta! Nemažiau svarbus šio renginio punktas yra ir jų tarpusavyje pabendravimas, susipažinimas.

Kiekvieną pavasarį aukštesniųjų mokyklų baigiančiųjų skaičiai dideli, tačiau mūsų jaunieji Chicago ir apylinkių abiturientai ir abiturientės sudaro nedidelį būrelį, kuri dera su džiaugsmu ir viltim nuoširdžiai pasitikti.

Ypač malonu tėvams, kad Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubas, p. K. Leonaitienės vadovaujamas, visu nuoširdumu užsimojo šį darbą įvykdyti. Tėvų pagalba rengėjoms būtina. Jau sudarytas abiturientų motinų komitetas, kuris talkininkaus šio pobūvio paruošimo darbams. Šio komiteto pirminkė — energingoji p. St. Bacevičienė. Pobūvis prasidės susipažinimu. Po jo vyks abiturientų pristatymas, o vėliau — iš-

Balso Centro Valdyba. Vicepirmininkai — A. Pužauskas, kun. Anas Trakis, kun. Ant. Zakarauskas, pirmininkė Maria Rudienė, direktorių pirm. V. Selenis, vic. pirm. Aldona Daukienė ir gen. sekr. Jonas Jasaitis. Trūksta K. Cepačio ir sekr. Kazio Kasakio.

Foto V. Noreikos

silminga vakarienė ir šokiai, A. Stelmoko orkestrui grojant.

Belieka tik susidomėti visiems: abiturientams, jų tėvams bei artimiesiems ir visai Chicago lietuvių visuomenei, kuri į šią jaunystės grožių dvelkiančią šventę labai maloniai kviečiama ir laukiama.

Jaunystė prisega sparnus aukščiau kilti, ir tuo skrydžiu visiems pasidžiaugti proga bus gegužės mėn. 19 d., 5 val. vakare, didžiulėje Sabre Room pokylių salėje. Visi lietuviai abiturientai ir abiturientės, nedelsiant prašomi registruotis pas St. Bacevičienę, tel. 778-2233 arba Sof. Jelionienę, tel. RE 7-2560 (dieną ir vakarą). Bus teikiama ir daugiau informacijų.

Pradant šios šventės nuotakomis gyventi, tolimu aidu atadi kadaise poeto Petro Karužos rimuoti posmai jaunystei:

Mūsų dienos pasaka,
Pasaka žvaizda.
Kas gi saulės neseka
Su jaunų daina?

Sofija Jelionienė

mas. Kitom dienom reikia mokėti \$1.

— Muziejaus krautuvė yra 1-me aukšte dešinėje pusėje, kur yra gausiai įvairiausių meno leidinių — knygų, monografių, istorijos knygų, paveikslų, atvirukų ir kt.

— Apatiniame aukšte restoranas atdaras nuo 10 val. ryto, o kafeterija atsidaro 11 ryto uždaroma 5 val. vakaro.

— Antrame muziejaus aukšte plačios meno galerijos, kur sukelta pasaulinio meno lobiai. Ten yra religinio, pasaulinio ir istorinio meno kolekcijos. Taip pat ir modernaus.

M. Š.

KARDINOLO SAMORE ATSAKYMAS

Į kalėdinį sveikinimą ir pasiūstą jam N. laikraščio iškarpa sveikinimo kalbos pasakytos L. Mišk. Sąjungos pirm. N. Zemaičio. Alto suvažiavime XI. 17. 73 m. Čia, išeinant iš pagrindinio postulato, kad tautai religiniai dvasiniai savarankumas yra svarbesnis net už politinį savarankumą, nurodoma daromos skriaudos ir sunki vergiška lietuvių katalikų padėtis okup. Lietuvoje, Lenkijoje (Suvalkų trikampy), taip pat ir JAV. Sveikinimo kalba buvo atspausdinta "Naujienose" 1973 m. lapkr. 24 d.

Iš Vatikano gautą laišką spausdiname išsiai:

"Il Cardinale Samore Prefetto della S. Congregazione dei Sacramenti. Antonio Samore nuoširdžiai dėkoja D. G. p. Vincui Zemaičiui už jo malonius sveikinimus šv. Kalėdų bei N. Metų progą ir už auką savo labdarininkais visagalią paramą, melsdamas Visagali kad jis laimintų jo gyvenimą bei nenuilstančią veiklą katalikiškos Lietuvos labui.

Dėkoja taip pat ir už laikraščio iškarpa ir jame išskeltas mintis, kurios, išskyrus vieną kitą netikslumą, yra vertos rimto dėmesio.

Vatikanas,
sausio 11 d. 1974 m.

Kainų kilimas

Kaip daugelis kitų, taip ir AFL/CIO prezidentas George Meany tvirtina, kad ir 1974 metais pragyvenimo reikmenų kainos kils aukštyn.

Chicagoje pragyvenimo kainų indeksas praėjusio gruodžio mėnesį buvo 136.8, tai yra 36.8 nuošimčiais aukštesnis kaip 1967 metais. Bendras visoje Amerikoje kainų indeksas buvo 138.5.

Darbo Statistikos Biuro duomenimis, gazolino kainos per gruodžio mėnesį pakilo 4.6 nuošimčiais reguliariam ir 4.1 nuoš. premium. Galionas reguliaraus gazolino kaštavo 43.7 centai, o galionas premium 47.3 centai.

Vidutinė kaina gazolino Chi-

cagoje siekė 46.2 centus reguliariam ir 50.1 centai premium galionui.

Dr. Spocko atsivertimas

Pagarsėjęs "kudikių specialistas" Dr. Benjamin Spock savo straipsnyje naujame Redbook žurnalo numeryje pasmerkė mokytojus, psichologus, socialinius darbuotojus ir gydytojus — įskaitydamas jų tarpe ir pats save — už klaidinimą tėvų netikusiais pamokymais kaip auklėti vaikus. Dr. Spock rašo, kad tėvai šiandien vengia rodyti griežtumą vaikams sudrausti, prisibijodami, kad vaikai jų nebemylės... Naujas daktaro Spocko pamokymas yra, kad "pasakymas vaikui kas reikia daryti ir ko nereikia daryti, turi kiekvieną kartą būti aiškus ir neklaidinantis".

TRUMPAI

— George Kuzmik iš Marquette Parko apylinkės atsiuntė penkį ir tokį laišką: "Aš jums atsiunčiau prenumeratą prieš pat kainos pakilimą dėl visai suprantamų priežasčių, nes ir jums visur reikia daugiau mokėti. Todėl siunčiu 5 dol. auką vajui". Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja už reikalingą supratimą ir už auką.

— Kostas Plepys, Hot Springs, Ark., buvęs čikagietis, pratešdamas prenumeratą kartu su gerais linkėjimais, atsiuntė vajui 3 dol. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja.

— Barbara Taujenis iš Brighton Parko apylinkės atkreipė dėmesį į Naujienų platinimo bei naujų skaitytojų vajų įvertinimą pastangas užsisakę dienraštį vieneriems metams. Malonu atkreipti dėmesį į pavyzdiną mūsų naujosios skaitytojos p. B. Taujenis atidumą lietuviškai spaudai, nuo kurios stovio priklausio lietuviybės išlikimo galimybės bei jos būseną. Naujienų vadovybė ir vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja už tą dėmesį ir gerą pavyzdį.

— Ponia Rožė Zalatorius, Phillips, Wis., pratešdama prenumeratą kartu su gerais linkėjimais, atsiuntė 3 dol. dovaną.

— K. Puzinkevičius, Pittsburgh, Pa., atsiuntė dolerį už kalendorių ir 2 dol. laikraščio paramai.

— Victoria K. Dorso-Dirse, Rochester, NY., ilgametė Naujienų skaitytoja, gavusi kalendorių, kartu su gerais linkėjimais atsiuntė 5 dol. dovaną.

— Vladas Bražinskas iš Marquette Parko apylinkės atsiuntė vajui 10 dol. Naujienų leidėjai, vadovybė ir Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už aukas bei dovanas, platiniojams už pastangas, o

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

AUTOMOBILE MECHANICS

VOLKSWAGEN DEALER
needs experienced VW mechanics.
Must have your own tools. Union
shop, paid vacation, highest wages.
4808 S. ARCHER AVE.,
ask for Mr. KRONENBERGER.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS 2 1/2 KAMBARIŲ
BUTAS su baldais. Pagaudinamas
suaukęs vyras. Skambinti 247-6309
po 5 val. popiet.

PERSONAL
Asmenų ieško

NORTH JUDSON, IND. — ROUTE 10
reikalingas vyras, moteris arba pora
gyventi veltui, bet su savo maistu
Garažas dėl mašinos. Skambinti
839-5829.

naujiems skaitytojams už dėmesį. Visi skaitytojai prašomi
remti Naujienas ir jas platinti.
darant pastangas rasti bent po
vieną naują skaitytoją. Visi lie-
tuviai yra kviečiami susipažinti
su Naujienomis ir pasiūlyti su-
lig savo nuomone jas užsisa-
kant.

— Lietuvių Tautinių Kapinių
sklypų savininkų metinis susi-
rinkimas įvyks š. m. sausio 27
d., sekmadienį, 2:00 val. popiet
Amerikos Legiono Dariaus-Gi-
rėno posto salėje, 4116 So. Wes-
tern Ave., Chicagoje. Visi skly-
pų savininkai prašomi daly-
vauti. (Pr.)

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

D. DEMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio
Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai,
pildomi pilietybės pareiškimai ir
kitoki blankai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIROS
DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR-
DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai
aptarnauti.

ČIA NAMAI GERI

2 BUTŲ MŪRAS Marquette Par-
ke. Moderni virtuvė įrengtas beis-
mantas, naujas gazu šildymas, aliu-
minijaus langai, geležinė tvora, ga-
ražas. \$30,500.

MARQUETTE PARKE 7 kambarių
1 1/2 aukšto namas su garažu, 30 pė-
dų lotas. 2 vonios. Gazu šildymas.
\$19,600.

ARTI MŪSŲ VISU — modernus 12
m. mūras, įrengtas beismantas, Ga-
ražas. Karmetai. \$21,700.
MARQUETTE PARKE 1 1/2 aukšto
namas. Vienas modernus butas su
3 miegamais ir kitas aukštai tinka
vienai didelei arba 2 artimom šeimom
gyventi. \$21,500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪ-
RAS. Arti Kedzie — pora blokų nuo
parko. Naujas gazu šildymas. Sva-
riai nudažytas. \$18,000 pajamų. Kai-
na \$69,000.

4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS arti
vieno lyvo. Naujas gazu šildymas.
Alum langai. Karmetai. 3 auto mū-
ro garažas. \$42,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar-
quette Parke. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS
Modernus hungarų tinka bet kur-
iai šeimai. Gerai išvystyta Marquet-
te Parke. Tuoj galima užimti. Su-
mažinta kaina visu ketvirčiu jo ver-
tes, kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd ST. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir
perstatu senus visu rūšių namo ap-
šildymo pečius, air-conditioning, van-
dėns boilerius ir stogų rinas (gutters).
Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

PLUMBING & HEATING

Service 24 hours
10305 So. St. Louis
Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.,
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai ilgiausiai ir nuda-
tom. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų. Ka-
nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas, sav.

REMKITE TUOS RIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

NAUJOJI GOLD COAST INN

Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė.
Prijamami užsakymai grupinėms sueigoms gimtadienių, laidotuvių
ir kitoms progoms, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir
gėrimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujai kraustymo
įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, Goleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. Kaina \$2.00

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano
Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaičio pa-
rašotos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne-
tolima Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo
laikotarpį pažįstančių žmonių tvirtina, kad J. Augustaitis teisingau-
siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaičio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis.
Kas negali užimti ir "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį
arba Money Order, pridėdant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gave pinigų, tuojau knyga pas Jus.

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lie-
tvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis.
Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai anel-
leidžiant Lietuvą, bėgima nuo bolševikų ir gyvenima tremtinių stovy-
lose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelias kaina 4 dol.
J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta
naujininkės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra
išvyskėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas paverčiant tautas ir
asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVOJ.
Autoras buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiniuose,
Klaipėdoje ir Palangėje. Vaidinė aprašymai, ka il ten matė kokias
kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KLIMU I VILNIU. Kelionė į Lie-
tuvą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Au-
toriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitatoro propaganda bei
užmaskavimai. Abi knygos parašytos lenvų, gražiū stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIO SIENŲ KLAUSIMAI.
3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJOŠ SUKAKTIES PARAŠTĖJE.
84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.
NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant
čekį ar piniginę perlaidą.